

J. J.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 6 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hodi sam po njega, plača na leto samo 3 K. — Naročnina se pošilja na: Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udej „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, sprejema naročnino, inserati in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 18 vin., ali kar je isto, 1 kvadratni centimeter prostora stane 12 vin. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznana“ stane beseda 5 vin. Parte in zahvale vsaka petitrsta 24 vin., Izjave in Poslano 36 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Nezaprite reklamacije so postnine proste.

Polk št. 87 — polk junakov!

Prve dni tega mesca je prejel g. polkovnik slovensko-štajerskega pešpolka št. 87 od ekselence Succovaty-ja, imejitelja tega pešpolka, dopisnico, ki se glasi v prevodu dobesedno:

Dne 24. marca. Danes sem zvedel od gospoda polkovnika Berana, da imenujejo visoki avstrijski in nemški generali pešpolk 87 — ravnatako vrl, kaker prve dni vojske — **junaški polk**. Nad vse vzradoščen čestitam Vam in regimentu iz vsega srca k temu priznanju Vaših činov. Najiskreneje želeč nadaljnih uspehov, Vas prisrčno pozdravljam Vaš odkritosrčni Succovaty, general infanterije.

Prijatelj našega lista je prosil g. polkovnika, da mu dovoli objaviti to dopisnico v »Straži« in »Slovenskem Gospodarju«. Ugodil je njegovi prošnji doslovno s temi besedami: »Seveda! Naši rojaki naj le védó, kako junaško se bijejo njihovi sinovi!«

Za kmeta in vojake.

Sedanje gospodarske razmere zahtevajo, da voditelji našega ljudstva storijo na straži, da opazujejo razvoj gospodarskega življenga med slovenskim narodom ter tudi v sedanjem času tolmačijo njegove želje in potrebe na merodajnih mestih. Že večkrat smo izmeli priložnost, v našem listu poročati o prizadevanjih in uspehih naših poslancev pri osrednjih uradih v Gradcu in na Dunaju. Pretekle dni sta zopet posredovala v imenu svojih tovarišev iz Slov. Kmečke Zveze načelnik dr. Korošec na Dunaju in odbornik dr. Verstovšek v Gradcu, o čemur izvemo tole:

1. Ker so se ponekod posestni komuniti vinoigradov delale težave pri dovoljevanju 14 dnevnih dopustov, češ, da vinogradniška dela niso poljedelska dela, se bo ukrenilo, da se bo odlok zaradi dopustov glede te gospodarske panoge pravilno tolmačil. Posestniki vinogradov in viničarji bodo pod pogojem, kakor so za vse veljavni, dobivali dopuste.

2. Določeno je, da samostojni posestniki lahko dobijo za več časa oprostitev od vojaščine, ako so razlogi posebno merodajni. Sedaj se je določilo, da mora biti posestvo vsaj 20 ha veliko. Ta določba velja samo za dalje trajajoče oprostitev, ne pa za že omenjene 14dnevne dopuste.

3. Iz slovensko-štajerskih krajev se žito ne bodo v zemalo, ker v nobenem okraju ni žito čez potrebo. Le v okrajih samih se bo izmenjavalo, tako, da se kupi od istih, ki imajo v izobilju in pravilno, ki imajo pomanjkanje. To izmenjavo bodo izvrševala še zanaprej okrajna glavarstva. Vsakdo, ki pride revirirat, se mora izkazati z nalogom okrajnega glavarstva. To je posebno važno, da ne pridejo goljufive vmes. Cene bodo od okrajnih glavarstev nastavljene po krajevnih tržnih cenah in pravilno razglašene. Ako bi se to ne zgodilo, se naj takoj vloži pritožba.

4. Ker bega zlasti našim ubogim ljudem podražujejo življeno, za to se je vložil ugovor proti nadaljnemu pošiljanju beguncov na Slov. Štajer, osobitno, ker se pri nas porazdelujejo v posamezne hiše in se ne spravljajo v barake. Zadeva še ni rešena, a to stoji, da bo za prehrano beguncov, ki se bodo najbližji čas porazdelili zopet v celjskem glavarstvu, skrbela politična uprava sama. Seveda, kdor prostovoljno da beguncem prehrano, se mu bo za to hvaležno, toda prisilil se ne bo nihče.

5. Opozorilo se je na nevarnost, da nam zmanjka v preživljanju, konj in voli, kar bi vsaj deloma onemogočilo opravljanje gospodarskih del. To zadevno se bo jemal pri reviriranju in klasifikaciji ozir na naše razmere.

To so gospodarske razmere, o katerih se je zdaj dne govorilo na merodajnih mestih. Samoumevno je, da se tudi na politična in narodna vprašanja ni pozabilo, a kakor znamo, o tem se sedaj ne da pisati. Vsi zavedni pristaši Slov. Kmečke Zveze pa so prvi, naj o vseh gospodarskih, narodnih in političnih

zadevah vsakokrat natančno in pravočasno informirajo naše poslance, kajti samo tako je mogoče tudi njih pravočasno in uspešno posredovanje.

Črnovojniki od 42. do 50. leta.

Dosedaj se je začela v Avstro-Ogrski črnovojniška dolžnost z začetkom leta, v katerem je državljan končal 19. leto, in se nehala s končanim 42. letom. Toda velikanska borba, v kateri stojimo, začneva od nas novih žrtev, da si z njimi priborimo končno zmago. Uradno se razglaša, da se bo črnovojniška zvezanost v bodoče v obeh državnih povojicah začenjala že z letom, v katerem se izpolni 18. leto in trajala do končanega 50. leta. Nadalje bo v bodoče prvi črnovojniški poziv obsegal letnike od 18. do končanega 42. leta, to se pravi, da se bodo ti letniki pritegnili za boje na fronti. Drugi črnovojniški poziv bo obsegal letnike od končanega 42. leta do končanega 50. leta. Določeno bo, da se lahko v čisto posebnih izjemnih slučajih pritegne tudi drugi črnovojniški poziv za svrhu izpopolnitve armade in domobranstva.

Na Ogrskem se bodo te spremembe izvršile z državnim zborom, pri nas s § 14. Ker se poroča da se bo v ogrskem državnem zboru spremeni ob tej priliki tudi zakon o vojaških dajatvah, in sicer, da se bodo osebe lahko pritegnile na vojaško-dajatvene namene tudi, ako so več kot 50 let stare, je pričakovati tudi pri nas take spremembe pri § 14. Strošnina moja na zgoraj odpade popolnoma. Osebe se pritegnejo v vojaško-dajatvene namene, in sicer vpoklicajo kot delavci pri železnicih, trdnjavah, utrdbah, konjih, vozovih itd.

Slike iz vojne.

Srapneli blagoslavljali veliko-nočna jedila na bojišču.

Pionir Matevž Vodošek, doma od Sv. Lovrenc na Dravskem polju, nam piše dne 4. aprila:

Hvala za »Slov. Gospodarja«, katerega redno dobivam. Veliko noč smo žalostno obhajali tukaj v blatnih Karpatih. Vsako leto je bilo doma veselje v tem času in marsikateri fant si je zasluzil par uric ričeta radi strelijanja. Letos pa tukajšna ogrska in gališka okrajna glavarstva niso prepovedala strelijanja. Vsakemu je prosto to veselje in mislim, da si ga marsikateri ne želi več. Velikonočnih jedi nam niso blagoslavljali g. župnik, ampak blagoslavljali so jih srapneli, ki tudi dobro poškropijo, še celo pokrižati se ni treba onemu, katerega doleti kakšna taka kaplja. Pa vse bo minilo. Bog nam daj srečno prestati in se zdravim vrnilti v ljubo slovensko domovino.

Eno leto bo že kmalu, kar smo tukaj na bojnem polju. Pa nič ne de, nam vsaj nihče ne bo mogel očitati, da smo slabí ljudje, ki niti eno leto ne bi mogli služiti pri enem gospodarju. Trdnjava Przemysl v Galiciji so nam »moskali zabrali«, pa ne z orožjem, ampak lakota je prisilila posadko, da se je udala. Kaj pomeni beseda lakota, ve tisti, ki jo je izkusil. Jaz sem že bil v takih položajih, da sem Boga hvälil, če sem našel na kakem vrtu repo ali peso ali zelnato glavo, da sem zobe zasadil v njo. Seveda je bilo malo merodno, pa kosilo je le bilo. Sedaj ravno, ko to pišem, tirajo tukaj mimo »vile«, kjer sem na stanovanju, nekaj stotin »moskalov«. Ta teden ženejo vsak dan velike množine izstradanju Rusov, ki vpilejo na nas: »Panji, hleba nema.« Pa tudi marsikateri naš fant in mož je vzel »Direktion načr Russland«, kjer v trpljenju in žalosti s težkim srcem prščakuje časa, da se vrne med svoje drage. Mislim, da bodo zanaprej po gostilnah in trgovinah rusi po ceni, ker jih zdaj mnogo nalovijo. Oblečeni so vši v civilno obleko, samo kape in plašče imajo rujave, da se izkažejo, da so »moskali«. Enkrat bo tudi »moskalov« zmanjkalo, potem bom pa naredili konec tej igri. Bog nam daj srečno doživeti tistega veselega trenutka, katerega si želi na milijone duš. Kajti: »Prestrašeni so narodi in omahnila so kraljestva«.

Vreme je bilo ta teden deževno, da sem bil vsak dan do kože moker. Dežnik sem že v začetku vojske zgubil. Sedaj pa neham, ker nek čuden veter pihlja od Z Bogom za sedaj! Srčne pozdrave Vam in vsem domačinom! Matevž Vodošek, c. in k. 4. pion. stotnja, vojna pošta št. 108. Opomba: Če romi pismo v koš, ga dobro privežite, da ne uide!

Vreme je bilo ta teden deževno, da sem bil vsak dan do kože moker. Dežnik sem že v začetku vojske zgubil. Sedaj pa neham, ker nek čuden veter pihlja od Z Bogom za sedaj! Srčne pozdrave Vam in vsem domačinom! Matevž Vodošek, c. in k. 4. pion. stotnja, vojna pošta št. 108. Opomba: Če romi pismo v koš, ga dobro privežite, da ne uide!

Dve tolažbi slovenskega topničarja: Rožni venec in »Slovenski Gospodar«.

Martin Novak, topničar, doma iz Brega pri Loka ob Savi, piše 3. aprila v Loko iz Grkovec v Dalmaciji:

Iz južne Dalmacije pošiljam srčne pozdrave in naznanim, da sem še zdrav, hvala Bogu; ne morem dosti Boga zahvaliti, da me je še pri zdravju ohranil. Tukaj so bile nekoliko praske s Črnoгорci, pa ni bilo pri njih uspeha. Dobro so jim odgovarjali naši topničarji. Pozdravljam tudi vso mladeničko Marijino družbo. Boj jo naj vodi po pravem potu v sveta nebesa. Pozdravljam tudi vse župljane loške župnije. Zahujem, da se ne morem udeleževati sv. maše ob nedeljah in praznikih, ker sem oddaljen od mestne cerkve. Večkrat se vseh padlih v tujh deželah spominjam v molitvi, kadar sem na straži na samem, kjer me nihče ne moti, in tako večkrat zmolim r ož n i v e n e za srečno zadnjo uro. S tem se potolažim. Pa še eno tolažbo imam: v s a k t e d e n m e t a k o p r i d n o o b i š č e »Slov. Gospodar« in mi donese došti novic, ko je tako izvrsten katoliški in slovenski list. Tudi moji tovariši Madžari so radovedni slovenski novic. Tako mi čas hitro poteka. Imam še eno dolžnost, katero moram storiti. Jaz sem v cerkveni družbi, ki nabira za novo župnijsko cerkev sv. Helene v Loka. Ker pa že nisem plačal 7 let, bom postal tužni za 7 let. Zima nas je malo obiskala po hribih, da nam ni odtekel čas, da bi ne vedeli za zimo. Zaupanje moramo imeti, da premagamo sovražnika in da nam bo Bog pomagal do konca, da ohranimo našo ljubo domovino Avstrijo. Sprejmite še moj srčni pozdrav.

Kako sem se vozil v ujetništvo.

Stefan Povalej piše z ruskega ujetništva č. g. Andreju Zdolšku, župniku pri Sv. Stefanu pri Smarju. Pismo je Povalej pisal dne 8. dec. 1914, a v St. Stefan je došlo še le 29. marca 1915.

Glazov, 8. decembra 1914.

Prečastti gospod župnik! Kot svojemu dušnemu pastirju si dovoljujem poslati par vrstic. Obenem pa si dovoljujem, še bi gosp. župnika zanimalo, opisati v glavnem moje življene tekom vojne.

Kakor je gosp. župniku znano, smo odhajali z velikanskim navdušenjem na bojno polje. Z istim navdušenjem smo se slovenski vojaki tudi zakladili v mnogoštevljnega sovražnika ter se srdito borili. Kakod da izgleda v boju, to se seveda ne da popisati, rečem le toliko, da za kaj takega je treba res krepkih in neustrašenih mož. Po večnevnih silnih bojih sem končno obležal tudi jaz na bojišču in sicer ranjen. Ko pa je na večer bitka ponehalo, so pričeli sanitetni vojaki svoj žalostni posel. Obnemogel in slab sem pogledal po poljani in nehoti sem se spomnil našega pesnika, ki pravi: »Kot gozd poražen ne bo več zelen itd.« V tem pa so se približali sanitetni vojaki tudi meni ter me obvezali. Na moje začudenje pa so bili to Rusi. Seveda sem se takoj odpeljali v njih bolnico, kakor več drugih in tam smo se potem zdravili.

Po nekaj tednih, ko smo za silo ozdravili, so nas odpeljali globoko v Rusijo. Srca naša je objela nekaj čudna tesnoba, misli naše pa so še enkrat poletele tja, od kjer se je slišalo gromenje topov, ki so še vedno sipali ogenj in smrt tja med junaško se bojujoče vrste. Gromenje topov je počasi utihnilo, vlak pa je zavozil s polno paro med nekdaj divje, a sedaj obljude in obdelane ruske stepe. Še le tu so se nam odtrgale misli od boja. Pričeli smo občudovati novi neznan svet. Kakor daleč je segalo oko, tako daleč je bilo videti lepo ravno polje, na njem pa se je zibalo kakor morje zlato rumeno Žito, iz kogega je vsako jutro izhajalo solnce, zvečer pa zopet vtonilo v istem. To se je ponavljalo vsaki dan. Nekako trinajstega dne vožnje

je vlak zmanjšal svojo navadno hitrost ter pričel težko sopsti. Nahajali smo se v Uralskem pogorju, ki loči Evropo od Azije. Opaziti je bilo tu, da na dostih krajih pragozda še ni pela sekira. Seveda služijo ti kot varno zavetišče volkovom, katerih, pravijo, da ni ravno malo. V gorovju se nahaja tudi več jezer, ki večajo zemeljsko krasoto. Zanimivo je tudi, kako je tu napeljana železnica, ki se zvija na vse strani ter se dviguje ter zopet spušča. Iz Urala smo zavozili potem v Azijo, ki je posejana z malimi grički in jezeri. Ob vsakem takem jezeru se nahaja večja vas, ki spominja na 100 let nazaj. V splošnem je Azija z Uralom jako zanimiv kraj. Iz Azije smo se potem obrnili nazaj v Evropo ter se po 14 dnevnih vožnjih konečno ustavili v mitem mestu Glazov blizu Azije.

Z nami se postopa tu še precej dobro, malo bolj hudi pa so na Germance, kakor tu Nemce nazivljejo, sicer pa tudi njim ni tukaj nič hudega.

Drugače je tu iako dolgočasno. Novega ne zvemo nič, kot to, kar pride v pismih iz domovine. Zima je tu, rekel bi, prava sibirská, mraz doseže včasih nad 30 stopinj. Seveda smo tudi temu primerno običeni. Omeniti še moram, da sem se peljal preko velikanske reke Volge ter da sem si ogledal več mest kakor Kijev, Vjatka, Ufa, Jekaterinsburg in še več drugih.

To bi bil torej v glavnem popis mojega dosedanja življenja. V upanju, da mi Vsemogočni da učakati dan, ko bomo zopet stopili v preljubljeno domači slovenski kraj ter zagledal znane mi osebe, ostajam z vsem spoštovanjem Vam udani župljan Štefan Povalje.

Rusi napadajo najraje v soboto in nedeljo.

Topničarski poddesetnik Andrej Kovačič iz Sredice piše z bojišča v Karpatih dne 31. marca:

„Tukaj je vreme zelo nestanovitno. Sneg je po dolinah skoro popolnoma skopnel. Blata pa je toliko, da vse kar plava. Vendar nam je dobro. Nahajamo se blizu neke vasi, kjer lahko kupimo mleko in jajca, katera prazimo, da je veselje. Človek se mora tukaj privaditi vsem razmeram. Te čase bomo pomnili celo življenje, če nam ga kmalu ne skalci ruska krogla. Na Cvetno nedeljo smo imeli hud boj. Po kratkem, a težkem boju smo premagali sovražnika in mu prizadigli velike izgube. Rusi imajo to posebnost, da napadajo raje v soboto in nedeljo.“

Dne 5. aprila piše zopet: „Dobil sem karto in pismo! Pošta pride sem še precej hitro. Velikonočno nedeljo sem preživel v miru, kar nisem pričakoval. Sedaj imamo že lepo vreme. Solnce kar pripeka in prve cvetlice se že prikazujejo. Doma pa gotove že vse zeleni in cvete. Danes, ko Ti to pišem, gromijo zopet topovi. Vojska ne pozna praznika. Po dolgem času sem slišal danes tudi zvonjenje, ki vabi vernike v cerkev. Gotovo ste brali v časnikih, da se tu ni smelo prej zvoniti, ker so z zvonjenjem prebivalci izdajali sovražniku naše čete. Zato so tudi v začetku sovražniki tako napredovali, ker je bilo vse podkupljeno in izdano.“

Najbolj občutim tukaj pomanjkanje časnikov. S temi bi si le včasih krajšal dolge ure in izvedel novice iz domovine. Tako pa ne vem o drugih dogodkih, kakor ravno; kar se tukaj godi. Kako pišejo? Ali bo skoraj skoraj prišel zaželeni mir? Prosim Te, naroči moji materi, naj mi pošljejo par številki „Slov. Gospodarja“, „Straže“ in „Slovenca“.

O svojih doživljajih Ti ne morem sedaj pisati. Nimam časa, ne papirja. Imam namreč precej zanimivih dogodkov, o katerih bom pisal o priložnosti. Znanec tukaj nimam, ker so sami gališki polki v tem kraju. S prebivalci se še precej razumem. Za sedaj z Bogom! Bog Vas živi vse! Pozdravi znance! Andrej.“

Rusi so bežali pred enim samim Slovencem.

Davorin Ocvirk, ki služi kot konjenik na severnem bojišču, piše dne 27. marca, svoji ženi v Veliki Reki pri Št. Pavlu pri Preboldu:

Draga žena! Rad bi Ti večkrat pisal, pa, draga moja, tu so včasih strašni dnevi. Topovi grme, da se zemlja trese pod nami, šrapneli bliskajo in spuščajo svoje pogubnosne oblake v zraku. Res, nam vjakom ni to noben strah več, ker streli pušk so nam godba in topovi se dobro strinjajo z donečim grmenjem v godbi na bas. Ako pa človek nekoliko premisli to grmenje, ga pa tudi pretrese do mozga.

Nekega jutra zdaj (ob 5. uri) pride povelje, da mora naš četovodja na patruljo s šestimi jezdenci, h katerim sem bil prištet tudi jaz. Histro osedlamo konje ter odjezdimo pogledat in iskač, kje počiva sovražnik. Jutro je bilo megleno, da se ni videlo dalje kot 50 korakov. Tisto noč se je sovražnik umaknil nazaj, a prav po malem. Še en priatelj in jaz sva bila poslana 100 korakov naprej. Prišla sva do ruskih kopov, a videla nisva nič sumljivega. Krenila sva na levo od ceste. Sovražnik se je umikal na levo, a blížal se nam je na desni, hoteč nam priti za hrbot ter

nas tako ujeti. Vrneva se nazaj do naše patrulje, da naznaniva, kar sva videla. Četovodja pošle hitro naznanih glavni četi, mi pa se skupno pomaknemo bližje proti sovražniku.

Zopet jezdiva s prijateljem malo naprej, kar se nekaj zgane pred nama. „Stoj!“ pravim tovarišu. „Patrulja kozakov je, močna kakih 20 do 25 mož, a midva sva še predaleč od naših.“ Kar se zaslisi povelje ruske pehoty: „Desno krilo sveto!“ to se pravi: „Desna patrulja stoj!“ Takoj se je vsul dež krogel na naru. Žvižgale so in se sipale kakor toča, a hvala Bogu je bilo vse prizadevanje Rusov zastonj, odnesla sva zdrave pete. V divjem begu sva se podala nazaj ter srečno prišla k naši četi. Moj vranec je dobro tekel. Obljubljal sem mu med tekom, če me srečno reši pred Rusi, mu privoščim dobro merico ovsu, kar sem tudi storil iz hvaležnosti do dobre živalice.

Naenkrat dobijo naši poveljniki naznanih, da se sovražnik na levi pomika za nami. Takoj smo ga napadli s tako silo, da smo ga pognali nazaj. Korajno nam je pokazal pete. Pred nami stoji mesto, katere je bilo od nasprotni strani močno obkoljeno od sovražnikov. Dobim strogo povelje, paziti, če bi se sovražne čete po noči začele pomikati proti nam. Z enim mojim tovarišem sva imela službo v noči od 10. do 12. ure. Ker mi je bilo dolgčas, sem šel nekoliko dalje, kot mi je bilo zapovedano. Kar se mi približa neka počast. Kaj bi neki bilo? Nihče, kot trije Rusi. Priatelja poklicati mi je nemogoče, ker je sovražnik bližji kot on. Kaj storiti? Vržem se na trebuh in pazim z napetim petelinom. Nič ni čakati, si mislim, naj bo po božji volji: Ti ali pa jaz. Dobro sem pomeril. En pok in še en in zvali se eden izmed Rusov na tla, drugi pa zvezde dače naprej. Tako sem z dvema streloma pregnal sovražnika. **Rusi so morali bežati pred enim samim Slovencem.** Drugo jutro smo s celo armado oblegali mesto.

Takih in enakih kratkočasnih prizorov nam ne manjka. Naznanjam Ti tudi, da smo se v teku 7 mesecov znašli vsi širje brati, da si vendar lahko naznamo, kaj in kako se imamo. Sedaj odrinemo zopet naprej. Z Bogom, draga moja! Ako se ne vidimo, moli za me in dobro skrbi za moje male. Srčno Te pozdravlja Tvoj ljubeči mož Davorin.

Tudi na Karpatih ptičice pojajo.

Jožef Mulec, vrli Orel iz Hoč, piše svojim staršem s severnega bojišča:

Z najlepšim pozdravom „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“, ki je tukaj v navadi, Vas pozdravim in Vam želim vse najboljše.

Histro mine čas. Dne 27. marca je bilo že osem mesecov, odkar sem se ločil od Vas. Veliko trpljenja in težav sem v tem času, odkar traja sedanja grozna vojska, prestal ali vse sem udan v voljo božjo pretrpel, ker samo tedaj si zaslužimo nebesa, ako voljno prenamos križe in težave, ki nam jih pošilja božja vse-mogočnost. Vsak dan se priporočam v Marijino varstvo, da bi me ona varovala vsega hudega in me zopet pridelala nazaj v domači kraj. Dobro se še spominjam, kako so me mati poškropili z blagoslovljeno vodo pri ločitvi in me izročili v božjo varstvo in sem tudi prepričan, da me to varuje, da sem še pri življenju. Upam tudi, da bodo molitve, ki jih pošiljajo domači pred prestol božji, uslišane. Nikoli še ni bilo slišati, da bi kateri Marijo prosil in bi ne bil uslišan. **Prepričani smo, da bo Avstrija s slovenskim junastvom in globoko vero v Boga, ki nas preveva, dosegla zmago.** Ako pa je božja volja, da bom od tukaj poklican pred božji stol, bodi mi Bog usmiljen sodnik.

Sedaj imamo zelo lepo vreme; ravno dne 21. marca, torej začetek spomlad, je bil prvi lep dan in do sedaj je še zmiraj tako ostalo. Ptiči tudi v Karpatih pojajo in častijo Stvarnika. Tudi mi smo se pridružili na Velikonočne praznike in smo s čistim srečnim hvalili in molili iz groba vstalega Zvezličarja. Znanca iz domače ali sosednje župnije ni tukaj nobenega, a vendar smo si vsi vojaki najboljši prijatelji. V moji bližini so Fr. Kapl iz Žitnic v Slov. goricah, Ignac Kolsk in Janez Štor iz Prožina pri Celju, Valentin Breznik od Sv. Trojice v Slov. gor., Stefan Lončarič iz Ptujke gore in več drugih. Drug drugemu delamo kratek čas in se delimo z dobratami, ki jih imamo tukaj. Malokajd se kateri pritožuje čez težave, ki jih moramo pretrpeti. **Slovenski fantje in možje smo trdni in čvrsti kot žrebeli, smo res junaki skoz in skoz.** Ako pa dobri kateri kakšno reč, posebno cigarete, si po bratovsko razdelimo.

Slovenski junaki pri možnarjih.

Jožef Drolc, ki služi pri avstrijskih težkih možnarjih na francoskem bojišču, piše svojim staršem na Polzeli:

Kakor Vam znano, sem mnogo sveta prevozil, prehodil in prebojeval, pa sem še zmiraj zdrav in krepak slovenski fant. Bogu se imam zahvaliti za to srečo. V silovitem boju sem bil sedaj 14 dni zaporedoma. Zopet so krogle Žvižgale nad našimi glavami kakor toča, letele so pa preko nas ali v stran. Sovražnik namreč ne meri dobro. Mi smo jim pa prizadigli z našimi velikimi veliko škode. Več utrdb, trdnjav in mest smo že razbili do tal. Mi dosihmal, hvala Bo-

gu, nismo imeli velikih izgub. Sporočam Vam, kako nas je nekega večera sovražnik z granato pozdravil. Naš poveljnik je ukazal, naj pri našem slovitem velikanu-možnarju vse v red pospravimo. Rekel je: „Za danes je delo končano.“ Kar zaslišimo brenčati granato po zraku, in sicer ravno proti nam. Kam sedaj? Padem na obraz in tako store tudi drugi tovariši. To je bil pok! Dva metra od našega možnarja pada granata na zemljo, tako, da smo bili vsi pri našem oriju s prstjo pokriti. Za hip nisem vedel, kako je z menoj. Tudi moji tovariši so se nahajali v enakem položaju. Kmalu sem bil pokonci, tako tudi vši drugi. Ako bi Vi videli, kako prijazno smo se vši spogledali in se nasmehnili! Bogu bodi hvala, vši smo ostali ne-poškodovani. Sedaj se nahajam v mestu D..., čisto po morju, kar mi je tako ljubo. Imam lep razgled po morski planjavi. Ogledujem si parnice, ki krožijo po širni in od solnca bliskajoči se morski gladini. To je pogled in razvedrilo za nas slovenske vojake konjenake.

Sprejmite mnogo srčnih pozdravov iz daljne tujine. Priporočam se Vam v molitev. Bog in Marija bodita z nami! Vaš sin Jožef Drolc.

Krvava snežena odeja.

Sanitetni vojak Karl Pavlič, doma iz Št. Vida pri Planini, piše bogoslovskemu duhovalniku č. g. Fr. Jazbinšeku:

Ves čas, kar vojna traja, se nahajam pri infanterijski zdravstveni postaji št. 28 in sem vedno zdrav, čeravno smo imeli velikanske marše in smo se morali udeležiti vseh vojnih štrapac. Našega moštva je že skoraj polovico odpeljanega v bolnišnice, tako, da smo dobili že novi maršatalj iz Brna, sestoječ iz samih Moravcev; sedaj pa pravijo, da pride še eden iz Ljubljane. Naš g. stotnik Colarič je tudi že odšel v Ljubljano, kakor tudi narednik Vidamvas. Od vojakov letnika 1908 sva tukaj še samo dva; jaz in Jager. Kaj je vojna, to Ti ne bom pravil, ker kolikor toliko tudi sam veš. Vse grozote vojne Ti pa tudi ne smem opisati, ker drugače Te moje pismo nikoli ne dobi. Smrt ima posebno na ruski strani grozno krvavo žetev. **Na karpatskih hribih je sneg krvavo pobaran,** da se krvava barva na sneženih poljanah že od daleč vidi.

Gre nam sedaj precej dobro, imamo dobro mešačo in kruha nam tudi ne manjka. Vina imamo vsak dan pol litra. Zadnje dni so se bili precej ljuti boji in to je bil vzrok, da smo imeli mnogo dela z Rusi, nameč v ranjenimi. Sprejmi tisoč pozdravov iz bojnega polja! Karl Pavlič.

Slovenski dragonec hvali Boga za rešitev.

Dragonec Ivan Turnšek, doma iz Žahomcev v župniji Vrancu, piše dne 2. aprila svojim staršem s severnega bojišča:

Ne morem Vam popisati grozot, ki sem jih doživel leta 1914 in do danes, na kakšnih nevarnih potih sem potoval. Večkrat sem si že mislil: „Nikdar ne pridevam odtod zdrav nazaj. En slučaj Vam hočem posebno razložiti: Meseca marca je bilo nekega lepega jasnega dne. Ruska artillerija je začela spuščati na nas granate. Prva pada malo proč od vasi na polje, druga na cesto, tretja v veliko jablano in jo s koreninami vred izruje in raztrga. Stopil sem hitro za zidano hišico. Pred hišo stojim kakih 10 minut, pa že slišim sovražno kroglo Žvižgati hujše in hujše. Padla je samo 7 korakov proč od mene. Udarila je v star, majhen hlev. V hlevčku so bili trije konji. Krogla je vse raztrgalna in razgnala visoko na vse strani. Hvala Bogu in Mariji, meni se ni čisto nič zgodilo. Bog nam daj mir in zdravo vrnitev k staršem! Srčne pozdrave! Vaš Ivan.

Mnogi že počivajo...

Piše Janez Goltnik od 87. pešpolka svojemu prijatelju Petru Kohlenbrand v Črni pri Prevaljah na Koroškem dne 12. aprila 1915:

Dragi prijatelj! Prav lepo se Vam zahvalim za velikonočno pisanko. Solze so mi stopile v oči samega veselja, ko ste bili tako dobri, da ste se spomnili na mene. Minulo je že osem mesecov, od kar sem se ločil od svojih ljubih domačih in ne vem, kdaj bo prišel tisti rešilni čas, da se bom smel vrniti zopet nazaj k svojim. Mislim, da bo že vse minilo. Nobena stvar ne trpi večno na svetu. Minila je jesen, minila je zima, in nastopila je spomlad. Oh, letošnja spomlad nam ni prinesla nič veselja. Nič ni slišati, kdaj bo vse to minilo. Pa obupalo še ni moje srce in tudi ne bo, dokler ostane življenje v meni. Seveda mi je že marsikatera brščka ura bila, ko sem stal pred sovražnikom, pa On me je čuval, ki je nad nami. On sam nam je poslal to kazenski, ker smo bili že prevzetni. Oh, koliko mojih tovarišev že počivajo v hladni zemlji! Ko smo se skupaj počivali na nevarno pot proti sovražnikom, smo prepevali lepe slovenske pesmi, in zdaj počivajo v tuji zemlji. Bog jim daj večni mir in pokoj!

Bil sem že ranjen, a sem ozdravel. Tukaj Vam pošiljam v spomin letošnje Velike noči svojo sliko. S pozdravom Vaš hvaležni Janez.

Odmor v Karpatih.

Rusi nameravajo novo razvrstitev svojih čet. — Rusi si želijo večtedenski odmor v Karpatih. — V Bukovini artilerijski boji — Srbija bo zopet pričela. — Borba v zraku na Angleškem, Francoskem in Nemškem. — Moč italijanske armade. — Preganjanje katoličanov v Mehiki.

Maribor, 21. aprila.

Na celi bojni črti od Izhodne Prusije preko Rusko-Polskega, zahodne Galicije, Karpatov in Bukovine je mir. Le artilerija strelja v znamenje, da stoja na straži za svojo bojno črto. Tudi v Karpatih je odmor, ki bo po ruski sodbi trajal celo več tednov. Rusi hočejo ta odmor, kakor je razvideti iz listov naših sovražnikov, vporabiti za to, da se umaknejo na druge postojanke in da na novo razvrstijo svoje čete. Ta poročila iz tabora naših sovražnikov so najboljši dokaz, da je naš uspeh v Karpatih zelo velik in da so naše postojanke izborne. Ker smo pri Užoku, jugoizhodni Galiciji in Bukovini pridrli precej visoko proti severu, se bojijo Rusi obkolitve. Tako so postale njihove postojanke pri Dukli in Lupkovu naenkrat manj vredne. Dokaz, da je naše vodstvo v Karpatih izbornno in dalekovidno. Čuditi pa se moramo avstrijski javnosti, da vodjo karpatskih bojev ne zna prav ceniti.

Junak karpatskih bojev.

Velikansko gorsko borbo v Karpatih, kjer je bilo zbranega vsega vojaštva okoli 4 milijone, je vodil veliko pridnostjo in nedosežno duhovitostjo generala Boroevič. Ljubljenevsova častništva in vojaštva. Večmesečna borba je stavila naš skoro nadčloveške zahteve, toda njegova nadarjenost in mirnost je vse premagala. Boroevičevi uspehi gotovo daleko presegajo Hindenburgove uspehe, kar dokazujejo ruska poročila, ki naznajajo odmor in umikanje. Ko so Rusi pregledali uspehe svojih bojev v Karpatih, so se odločili za odmor in umikanje. To je najlepši slavoslov za generala Boroeviča in njegovo hrabro vojaštvo!

Ruski poraz na celi karpatski bojni črti.

Kljub velikanskim naporom se Rusom ni posrečilo predreti avstrijsko karpatsko bojno črto, marveč so bili vsi ruski napadi krvavo odbiti, pri čemur je imel sovražnik tako velikanske izgube, kakor nih ne pozna svetovna zgodovina.

Madžarski list „Az Est“ piše o tem sledeče: Dognano je sedaj, danibila v karpatski borbi poražena samo 8. ruska armada, marveč so bile poražene tudi vse druge ruske čete na celi bojni črto. Tozadovni podatki nepristranskega časopisa in vojnih poročevalcev o neizmernih russkih izgubah v karpatskih bojih se popolnoma krijejo s cenitvijo povojnikov naših čet.

Inozemska poročila, ki so pravila, da je vsak dan odhajalo več sto vozov napolnjenih z russkimi ranjenci z bojišča, niso prečrpana. Naša karpatska armada je napadajočo rusko armado tako oslabila, da je obsojena na brezdelnost.

Dognano je tudi, da se je nahajalo v poraženi russki armadi najboljše vojaštvo, po naivč so bili sibirski polki, ki tvorijo najboljšo napadalno silo russke armade. Le na izhodni del karpatske bojne črte so poslali Rusi novince, katere so še komaj pred kratkim izvezbali in ki se niti uniform niso imeli. Moral so se bojevali v lastni obleki, le čepice in plašče jim je dala vojaška uprava. Omenjena 8. ruska armada, ki se nahaja na ozemlju izhodno od Dukle, je imela glavno in najtežavnješo načelo: predreti avstrijsko bojno črto. Nič manj težavnega ni bila naloga druge russke armade: zasesti za vsako ceno prelaz Užok. Toda tudi ta nakana je Rusom izpodletela in mi se nahajamo sedaj tako trdno v naših postojankah, kakor takrat, ko so jih Rusi našli napadati.

Ruska sodba o karpatskih bojih.

Ruski list „Glos Moskv“ piše: Ob rekah Bobr, Narev in Njemen (ob Izhodni Prusiji) ni bilo v zad-

njem času večjih bojev. Nemci so izvanredno močno utrdili svoje postojanke. Isto so storile tudi ruske čete. Vršili so se le posamezni podzemeljski boji in pogoste praske patrulje. O kakih večjih vojnih podvzetjih na tem ozemlju ne bo moglo biti v doglednem času nobenega govora, ker so sedaj Karpati težište velikanske borbe. Odločitev more pasti in bo tudi padla le v Karpatih.

Glede končnega izida karpatske borbe sodi omenjeni list: Le zelo težko bo Rusom mogoče prodreti na Ogrsko. Zaveznici (Avstrija in Nemčija) sta očvidno svoje izborne železnicne uporabili v ta namen, da sta zbrali v Karpatih velikansko število vojaštva. V vojaškem oziru važne ceste, ki vodijo v središče Ogrske, so avstrijske čete tako močno utrdile, da bi naskok na te utrdbe, ki so trdnjave v pravem pomenu besede, zahteval ogromnih žrtev.

Prav nobenega dvoma ni, da sta zbrali zaveznični v ozadju še tudi močne rezerve in da bi Rusija popolnoma izkravela, ako bi jih naskakovala. Če torej vojni položaj dobro presočamo, moramo priti do prepričanja, da bi bilo menda le bolje, če bi se težišče vojnih podvzetij tako spremeno, da bi se opirala ruska vojna podvzetja na trdnjavski pas. Zdi se, da loka v karpatsko ozemlje ne marama, da bi prisla dejanska napadna sila ruskega orodja do svoje veljave. Umikanje iz vojnih ozirov ni nobeden poraz, marveč le predpriprava za končni uspeh. — Tudi iz drugih russkih poročil je posneti, da Rusi mislijo na umikanje svojih čet iz Karpatov, ker so bili boji, za nje preveč krvavi in ker nimajo nobenega upanja, da bi vodoče bilo za nje boljše, pač pa nasprotno.

Nova razvrstitev russkih čet?

Naši uspehi v Karpatih so očvidno večji, kakor so nam to znali povedati naši vojni poročevalci. Kajti iz russkih, francoskih in angleških listov posname sedaj, da Rusi nameravajo v Karpatih na novo razvrstitev svoje čete. To se pravi, da si bodo poiskali nove postojanke in sicer, ker naprej niso mogli, gotovo bolj zadaj, kot sedaj. Naša prodiranje v Bukovini, jugoizhodni Galiciji in severno od Užoka je povzročilo nevarnost njihove čete pri Duklu in sploh za celo karpatski fronto, ker ni izključena možnost, da jo občamemo. „Börsenzeitung“ pravi, da je nova razvrstitev russkih čet potrebna, da se izognejo preteči obokoliti v odstrani avstrijskih čet. Celo levo russko krilo je v nevarnosti. Francoski listi pa prinašajo brzjavna poročila, da se je moralno rusko prodiranje ustaviti. Na včerajšnjih so ruske čete celo prisiljene, da se iz vojnih ozirov umaknejo v druge postojanke.

Večtedenski odmor v Karpatih.

Angleški list „Evening News“ poroča iz Londona: Ruski generalni štab je prepričan, da v Karpatih več tednov ne bo boja. Ker se tali sneg, so ceste in pota docela nerabne. „Ruski Invalid“ pa piše, da se odločilna bitka ne bo vršila v Karpatih, ampak na severu.

Razočarani Rusi.

Iz Petrograda se poroča, da je potek karpatskih bojev Ruse zelo razočaral, zlasti zaradi tega, ker so stavili po padetu trdnjave Przemysl v svoja vojna podvzetja veliko upanja in so računali s tem, da se jim bo posrečilo predreti avstrijsko karpatsko bojno črto. V petrograjskih krogih se smatra rusko napadalo prodiranje v Karpatih za izjalovljeno. Ruski listi pisejo sedaj v enomer, da so zaveznicne (Anglija, Francija in Rusija) spremenele svoje napadnalne načrte. Ta pisava russkih listov ima očvidno namen, odvrniti pozornost ruske javnosti od russkih neuspehov v karpatskih bojih.

V Bukovini.

Iz Čerovice se z dne 20. aprila poroča: Nalogi naših čet med Prutom in Dnjestrom je le, da vzemirjammo sovražnika. Zato so na dnevnom redu artillerijski boji.

V zahodni Galiciji.

Iz Krakova se poroča: Po padetu Przemysla se je splošno sodilo, da bodo Rusi vrgli svojo armado, ki je oblegala Przemysl, v zahodno Galicijo v ozemlje rek Biala in Dunajec in naše armadno vodstvo se je za to možnost prav resno pripravilo ter je naše tamkaj se nahajajoče že tukdo zavarovane posto-

udeležiti seje, so pripovedovali razne dogodke, ki so jih doživel na bojiščih. 84 članov zbornice se je udeležilo seje v najraznovidnejših vojaških uniformah, kar je bilo celi zbornici slikovit vojaški značaj. Videli so častnike, podčastnike in prostake v raznih vojaških uniformah. Tako n. pr. je prišel poslanec Žiga Moravay v uniformi enoletnega prostovoljca nekega

janke še bolj utrdilo. Toda kmalu se je pokazalo, da obračajo Rusi vso svojo pozornost na karpatske boje. V zahodnem delu Galicije so se vršili v zadnjih tednih le neznatni russki napadi. Le ob reki Dunajec so Russi napravili v zadnjem času večje ponočne sunke, ki so bili vselej krvavo odbiti. Mesto Tarnov leži izhodno od Krakova ob desnem bregu reke Dunajec, kjer so imeli Russi na kopičenem velike zaloge vojaških potrebsčin, so Russi že pred nekaj časom zapustili.

Ruski vrhovni poveljnik obolel.

Zadnji čas krožijo po časopisuji vesti, da je vrhovni poveljnik ruske armade, veliki knez Nikolaj Nikolajevič nevarno obolel. Poročila pa se ne vjemajo popolnoma. Nekateri listi so poročali, da je veliki knez obolel na jetrih, drugi zopet pišejo, da ima raka v želodecu, tretji, da je radi silnega telesnega in duševnega napora tako izmučen, da bo moral za nekaj časa odložiti vrhovno poveljstvo. V javnosti pa krožijo tudi vesti, da je bil Nikolaj Nikolajevič napaden in da odtod izvira njegova bolezna. Po izgubljeni zimski mazurski bitki je bil baje višji poveljnik ruske armade general Sievers pozvan k velikemu knezu Nikolaju, da se opraviči, pri čemur se je veliki knez tako daleč spozabil, da je pr ložil generalu več zaušnic. General Sievers je hitro potegnil svoj samokres in v večkrat ustrelil na russkega kneza ter ga težko raničil v spodnji život. Nato se je Sievers pred očmi večega kneza ustrelil. Poskušali so to zadevo prikriti. Ob pokolu generala Sieversa je pa to prišlo v javnost. — Vsekako pa bo nekaj resnice na poročilih o bolezni velikega kneza, ker so brzovjavno pozvali k njemu, kakor poročajo listi nepristranskih držav, več prvorovrsih petrograjskih in pariških zdravnikov. Nikolajevič je baje močne narave in je še pred tem obiskal zasedeni mestni Lvov in Przemysl.

Srbija bo zopet pričela.

Italijanski list „Giornale d’Italia“ napoveduje za bližnji čas nova vojaška podvzetja, trosporazuma proti Avstriji. To je pričakovati iz več vzrokov. Izprevideli so, da nemške fronte v Belgiji tudi z znanimi sramami ni mogoče prodreti. Nasproti so pa zaveznički spoznali, da edino sredstvo, da se izsilji odločitev, obstoji v tem, da se Nemčijo in Avstrijo prime na drugi točki. Zaveznički se bodo v Belgiji omejili na obrambo, nasprotno pa vrgli francoske in angleške čete skozi Črnogoro in Srbijo na avstrijsko mejo in od tam razvili novo prodiranje, ki mora privesti do tega, da se poda russkemu zavezničku roku. Istočasno bodo tudi začeli novo podvzetje na morju. Mi pa mislimo, da se da na ta lahki način pač prevažati angleške in francoske čete v Srbijo pač na papirju, ne pa v resnicici. Vse se nam zdijo le pobožna želja italijanskega lista.

Borba v zraku.

Med Nemci, Angleži in Francozi se ne vrši borba samo na suhem in na morju, ampak tudi v zraku. Dne 15. in 16. aprila so nenadoma pripluli nad južnoizhodno angleško obalo nemški zrakoplovci in so metali bombe na angleške vasi in mesta. V Greenwichu je bilo ubitih 5, težko ranjenih pa 8 oseb. Angležev se je potolil velik strah. Nemški letalci so metali bombe tudi na francoski mestu Calais in Amiens, kjer je bilo ubitih 11 oseb. Skoro istočasno pa so angleški in francoski letalci pripluli nad nemško ozemlje in so vrgli več bomb na železniški kolodvor v Haltingenu na Badenskem, na mesto Friburg in na smodnišnico v Rotweilu. Bombe so ubile 16 oseb, težko ranjenih pa je 21. Francoski zrakoplovec je vrgel dne 17. aprila več bomb tudi na nemški glavni stan v mestu Mezies, res, a ni napravil nobene posebne škode.

Zopetni napad v Dardanelah.

Iz Aten, glavnega mesta Grčije, se poroča: Angleško-francosko vojno brodovje je pretečeno soboto in nedeljo dne 18. in 19. aprila vnovič napadlo Dardanel. Obstreljevanje je trajalo po več ur na dan. Turške baterije so odgovarjale na ogenj vojnih ladij, na kar se je angleško-francosko vojno brodovje umaknilo. Obstreljevanje ni povzročilo na dardanskih utrdbah nobene vidne škode.

Ogrski državni zbor.

Ogrska zbornica je bila za dan 19. t. m. sklicana na drugo zasedanje, odkar traja vojska. Že dolgo, predno je bila seja otvorjena, je bilo opaziti živalno gibanje v zbornici, kajti mnogi poslanci, ki se nahajajo na bojišču in ki so dobili dopust, da se morejo

luzarskega polka, hrvaški poslanec dr. Rožič v uniformi navadnega črnovojnika, zbornični predsednik dr. Beöthy v uniformi ulanskega ritmojstra in poslanec L. Horvath v uniformi topničarskega podčastnika. Okrog vseh poslancev, ki so prišli z bojišč, so se zbrali njihovi tovariši, katerim so pripovedovali razne svoje doživljaje na bojišču. Na obrazih vseh vojakov-

poslancev se je čitalo trdno zaupanje, da bo končna zmaga v tej velikanski borbi na naši strani. Od poslancev so manjkali dr. Dahinten, ki je padel na bojišču, poslanec dr. Desy, o katerem se ne ve, ali je padel, ali se pa nahaja v ujetništvu, poslanec Zalan, ki se je nahajal v Przemyslu in je sedaj v ruskem ujetništvu, poslanec Zlinski ki se nahaja v francoskem ujetništvu, ter minister za Hrvaško, grof Pejacevič, ki se nahaja istotako v francoskem ujetništvu. Vse galerije so bile natlačene polne občinstva. Sejo je ofvoril predsednik dr. Bečtý. Seje so se razven hrvaškega ministra Pejaceviča udeležili vsi ministri, med njimi tudi minister baron Hazai, ki je odlikovan od nemškega cesarja z železnim zaslužnim križem. Prva seja se je omejila samo na to, da se je armadi izrekla za vijeno ikansko naporno delo zahvala in zaupanje.

Italijanska armada.

O italijanski vojni sili je te dni v berolinskem vojaškem listu pisal stotnik dr. Graevenitz, dober poznalec italijanske armade, tako-le: Italijanska armada se je v zadnjih časih znatno ojačala. Prva linija vojske, ki danes stoji pod zastavami, šteje 12 armadnih zborov in 3 divizije konjenice v skupnem številu 660.000 mož. Drugi poklic obsegajo 12 divizij v skupnem številu do 250.000 mož. Potem je pa na razpolago še domobranstvo, ki šteje 450 tisoč mož. V zadnjem času je bilo poklicanih pod orožje okrog 7000 rezervnih častnikov. Enako hitro, kakor pri pehoti, je Italija nadaljevala tudi ojačanje poljskega topništva. Danes ima italijanski armadni zbor 26 baterij, dočim jih je imel pred vojno samo po 16. Istočasno je bilo pomnoženo tudi težko in gorsko topništvo. Svoja izvajanja zaključuje nemški stotnik z besedami: „Italija se je v minulih osmih mesecih povzdignila do ozira vredne višine vojne pripravljenosti. S tem dokazuje, da hoče varovati svobodo svojega odločevanja in tudi izrekati svoj odločujoči glas ali v današnjem velikem boju narodov, ali pa morda pozneje pri posvetu narodov, ko bo ta vojna končana.“

Važno odkritje.

Sovražniki Avstrije se že od začetka sedanja vojske neprestano trudijo, da bi Rumunijo pridobili za vojsko zoper nas. Vedno se slišijo glasovi, da romak angleški, francoski ali ruski general ali politik skozi Rumunijo in se „mimogrede“ oglasi pri rumunski vladi. Namen teh potovanj je jasen. Nahujskati hočejo Rumunijo zoper Avstrijo, da bi z orožjem planila po nas. Rumunija pa je sedaj ponudbe sovražnikov odbila.

Berolinski list „Vossische Zeitung“ priobčuje v tej zadevi iz spisov bivšega grškega ministrskega predsednika Venizelosa sledeče zanimivosti: Ko je Venizelos dne 17. januarja predložil grškemu kralju, naj odstopi Grška del zasedenega makedonskega ozemlja Bolgariji, je Rumunija že odgovorila, da noče skupno z Grčijo se vmešavati v vojsko v prilog Srbiji. Ravno tisti čas so se Anglija, Francija in Rusija najbolj trudile načrtovati Rumunijo zoper Avstrijo. Iz Venizelosovih spisov, ki se sedaj objavlja, pa je jasno razvidno in uradno dognano, da je Rumunija naravnost odklonila poseben angleški načrt, po katerem bi se na Balkanu sestavila državna zveza zoper Avstrijo in Nemčijo. Iz tega se sme vsaj s precejšnjo, četudi ne z vso opravičenostjo sklepati, kako stališče bo Rumunija, za katero se evropske velesile močno pulijo, tudi v bodoče zavzemala. Odgovor Rumunije je naredila prvo črto čez umetni načrt naših sovražnikov, da bi se vsi narodi od najjužnejšega konca Grčije do reke Prut mobilizirali za Rusijo proti Avstriji.

Japan, Kitaj in Amerika.

Japonsko-kitajski spor je še vedno nerešen. Kakor znano, je Japonska stavila Kitajski rok za odgovor na njene pogoje do 15. aprila. Ta rok je že potekel, a javnost še ni zvedela kaj natančnega, kako so Kitajci in Japonci barantali. Značilno pa je, kako u- logo igra Severna Amerika v sedanjem svetovnem sporu. Na eni strani podpira na tihem Anglijo, Francijo in Rusijo zoper Avstrijo in Nemčijo, na drugi strani pa so se Kitajci zamašali na njeno pomoč. Listi namreč poročajo, da je Amerika te dni nagnila Kitajski, naj skuša ugoditi japonskim zahtevam. Iz tega je razvidno, da Severna Amerika ali nima dovolj moči, da bi stopila na stran Kitajske, ali pa je svoje naziranje spremnila in Japoncem ne bo nasprotovala. — Japonci so se zadnji čas utaborili tudi v Mehiki. V zalivu Turtul v Kaliforniji na mehikanskih tleh so izkrčali 4000 vojakov. Pravijo, da so to storili radi tega, ker je japonska vojna ladja „Asama“ občitala v Turtulu na sipinah in jo je treba čuvati. Japonci so poslali v Turtul še pet drugih vojnih ladij. Novejša poročila pravijo, da nameravajo Japonci napraviti v Turtulu opirališče za svoje vojne borce. Rusija se je sedaj tudi začela vmešavati v kitajsko-japonski spor in je sporazumno z Japonsko začela kitajsko mesto Kašgar.

Preganjanje katoličanov v Mehiki.

Od kar je padel mehikanski predsednik Huerta, ki je po umoru Maderosa začetkom leta 1913 postal mehikanski predsednik in vedno odkrito izpovedal, da

je zvest katoličan, je za katoliško cerkev napočila doba krutih preganjanj. Katoliški državljanji se morajo zopet skrpati po katakombarjih in njihove duhovne všeje pastirje mečejo valovi revolucije sem in tja. Vstaški generali Carranza, Villa in Zagata, zlasti pa prva dva, so si postavili kot glavno nalogu to, da popolnoma iztrebijo katoliško cerkev v Mehiki. To naložje izvršujejo na najbolj surov način. Cerkve ropajo, duhovnike morijo in izganjajo. V bolnišnicu in Guadeloupu so revolucionarji umorili ne samo duhovnike, ampak tudi veliko ranjencev in bolnikov. V mestu Mehiki je general Villa s svojimi častnikami in vojaki po dekliskih zavodih uganjal najnesramnejše razuzdanosti. Cerkve je dal izpremeniti v konjske hlevne in plesače. Nesramneži so se oblekli v duhovniška oblačila in se dali fotografirati z javnimi vlačugami ob strani. Sliske so pa nato razširjali kot dokaz za pokvarjenost katolike duhovščine.

Vprašanja in odgovori.

Skrb za invalide. Vprašanje: Naš fant je zgubil v vojski roko. Kaj naj storimo? Odgovor: Kakor hitro bo fant od vojašta odpuščen, mu gre državna podpora za invalida. V tem oziru se je treba javiti pri okrajnem glavarstvu, ako bi preskrba ne prišla. Da se fantu preskrbi brezhibna, prvorazredna umešna roka, v to svrhu se obrnite s prošnjo na željeno komisijo za ranjence vojake v Gradcu, in sicer viozite prošnjo potom slov. dež. odbornika dr. Verovšeka. Ako fanta ne morete več uporabljati doma, prosite v isti prošnji, naj se mu blagovoli preskrbeti, primerna služba in naj se ga za to službo da izučiti. Čim prej vložite prošnjo za primerno službo, tembolj verjetno je, da jo dobite.

Viničarji in podpora za njih družine. Vprašanje: Sem viničar in sem že od začetka mobilizacije pri vojaštvu. Imam ženo in 5 nepreskrbljenih otrok. Žena je dobivala skrajna podporo, sedaj je podpora naenkrat izostala. Kaj naj storim? Odgovor: Vaša družina mora dobiti podporo. Naj žena takoj vloži potom občine novo prošnjo na okrajno glavarstvo.

Solski otroci in poljsko delo. Vprašanje: Pri nas še ni prenehala šola, čeravno bi sedaj že otroke potrebovali. Kaj naj storimo? Odgovor: Krajni šolski svet naj vloži prošnjo na okrajni šolski svet, da cela šola ali vsaj višji razredi prenehajo s šolskim poukom. Sicer pa, ako potrebujete šolske otroke za primerno gospodarsva dela doma, se vsled zamude ne bodo kaznovani.

Plačevanje dakov in dolžnosti. Vprašanje: Moj mož je pri vojakih. Podpore ne dobim, ker imam precej veliko posestvo, toda sedaj nimam nobenih dohodkov, da bi plačala davke v spomladanskem in poletnem roku. Kaj mi je storiti? Odgovor: Naredite takoj prošnjo na c. kr. okrajno glavarstvo (davčni oddel), da se vam dovoli, ker je mož pri vojakih, plačati letošnje davke še le v jeseni (n. pr. 1. oktobra ali 1. novembra) in da se vam ne zaračunajo zamudne obresti.

Za okrajno glavarstvo Maribor.

Oblastveni odkup žita.

Z odlokom z dne 18. aprila t. l. je naznanielo mariborsko okrajno glavarstvo občinam, da bo po občinah odkupilo ono žito, ki se je izkazalo za dobo do 31. avg. t. l. odvisno pri popisovanju žita in moke v okraju. Žito bo morala občina z vozovi, ki jih sme od posestnikov oblastveno zahtevati, zapeljati k mlinu, ki bo občini imenovan. Ti mlini so dosedaj Ehrlich v Kaniži, Scherbaum v Mariboru, Böhm v Framu in Grundner v Poličanah. Meterski cent pšenice bo plačal mlin po 44 K, rži po 34 K, ječmena 33 K, koruze 30 K in sicer takoj, ko se pripelje in odda žito mlinu. Mlini bodo odkupljeno in zmleto žito spravili v skladischa, iz katerih se bo dobivala moka samo za okraj Maribor. In sicer bodo morali občinski uradi za one družine in ljudi, ki nimajo potrebine zaloge moke in žita, kupiti moko pri enem izmed zgoraj imenovanih mlínov in sicer po 56 K za meterski stot.

Naj nam bo dovoljeno k temu glavarstvenemu odloku, ki posega globoko v gospodarsko-družabno življenje našega ljudstva, dodati te-je želite in misli:

1. Predno se začne oblastveno odkupovati žito po okraju, bi bilo vendar dobro, še enkrat poskusiti, ali se ne da potrebnna množina moke dobiti zunaj okraja, n. pr. koruzna moka iz Ogrske. Na vsak način se naj ne začne rekvirirati prej, nego se pokaže potreba, kajtiogniti se je treba vsakega nepotrebnega vznemirjenja ljudstva. Občine okoli Maribora, v katerih se je javilo pomanjkanje, se naj, kakor drugod, priklopijo k Mariboru, ker spadajo v njegovo gospodarsko okrožje. Te občine bi po našem mnenju bile: Studenci, Pobrž, Tezna, Radvanje, Razvanje, Lajteršberg, Krčevina, Sv. Peter, Dragučeva, Rošpah, Kamnica.

2. Pri rekviriranju (oblastvenem odkupu) se naj ne postopa ozkosrčno, ampak se naj zadostno ozira na delavske moči (tudi take, ki niso stalno pri hiši), na dvojno seme in na potrebe pri živinoreji. Ako se delavske moči ne vpoštevajo, bodo kmetje morali vsak teden z vozom tudi po 4 do 6 ur daleč po moko za delavce, kar bo pomenjalo tudi veliko zamudo pri obdelovanju zemlje. Vrhutega je itak v cesarskem ukazu

z dne 21. februarja določeno, da se morajo upoštevati delavske moči. Saj se je sedaj celo za Gradec določilo, da so določene množine kruha in moke premajhne in so se dovolile dopolnilne karte. Tembolj je treba, kakor smo že večkrat izvajali, za kmečko ljudstvo večjih količin moke in kruha.

3. Pri mlinih, katerim se dostavlja odkupljeno žito in pri katerih se bo dobivala potem moka za okraj, naj se ugotovi, da bo samo moka iz odkupljenega žita za okraj na razpolago, ne pa druga moka, n. pr. mešana s fižolom ali rižem ali krompirjem itd. Moka iz odkupljenega žita je samo za okraj na razpolago. V veliko pomirjenje bi služilo, ako bi glavarstvo to javno in uradno zatrdirlo.

4. Naj se naredi več skladisč moke, ne samo pri omenjenih mlinih, da se oddaljenim občinam prikrajša pot in zmanjša zamuda. Tako bi n. pr. ljudje iz Tinja komaj obhodili en dan pot h Grundnerju v Poličane. Za begunce se naj, kakor v drugih slovensko-stajerskih krajih, dobiva živež od drugod.

Našemu ljudstvu v okraju pa svetujemo kot njegovi prijatelji: Ravnjajte se po oblastvenih odlokih. Ako se pa vam zdi v njih kaj trdega ali nepriljene, se ne ustavljajte, ampak naj občina naredi ulogo na glavarstvo, ki se bo gotovo oziralo na natančno določene pravične želje, ali pa se obrnite na naše poslance, ki bodo vsikdar drage volje v vašem smislu posredovali.

Že sedaj nam javlja mariborsko okrajno glavarstvo, da ne bo odkupilo vsega odyšnega žita, ampak samo približno polovico odyšnega žita. To naj služi v pomirjenje našim ljudem.

Dobava moke za okraj je mišljena tako: Ako ti zmanjka moke, pojdi k občinskemu uradu, kjer boš dobil nakaznico, s katero lahko pri mlinu v nakaznični določenem kupiš potrebno moko.

Podpore in preskrba.

Podpore za družine vpoklicanih. Vedno bolj se širi število onih, ki vlagajo prošnje za podporo, ker so domači oblekli vojaško sukno. Nekateri, ki so bili odbiti, vlagajo prošnje ponovno. Pošel jim je živež, ali pa je treba denarja za najete delavce, in je tedaj nastopila nevarnost za preživljvanje družine. Te podpore so v sedanjih hudičasih velika tolažba. Vlada gre ljudstvu na roke in zakona o podporah ne razлага prestrogo. Tako smejo po novi razlagi dobiti podporo tudi očem in mačeha ter otroci, katere je vpoklicane priženil. Nadalje imajo pravico do podpore družine onih, ki so bili svoj čas prestavljeni v nadomestno rezervo, pa so jih potem pritegnili v aktivno službo in pa tistih, ki so bili 1. 1914 asentirani, pa predčasno vpoklicani, potem tistih, ki so dobili odlog nastopa prezenčne službe čez čas, ko bi bili moralni vstopiti v bojno črto in slednjih tudi rodbine protostoljevc.

Preskrba vojaških vdov in sirot. Izšla je na redba o prispevkih za preskrbo vdov in sirot gažistov in moštva stalne armade (vojne mornarice), delželne brambe in črne vojske, ki so ali pred sovražnikom padli ali pa umrli na ranah vsled vojnih naprov. Vdove po častnikih in gažistih s častniško stopnjo bodo dobile pokojino z dokladom vred po razredih (12) od 1.050 do 8.100 K. Siroti bo dobivala, če je brez očeta, vzgojevalni prispevek po razredih od 525 do 4050 K. Dobivale bodo nadalje vdove po infanteristi letnih 108 K, po frajtarju 144 K, po korporalu 180 K, po četovodji 216 K, po podčastniku 270 do 360 K in po kadetu 450 K. Če so vdove popolnoma dela nezmožne, dobe še letni prispevek 96 K. Za vsakega nepreskrbljenega otroka dobe pri fantih do 16. leta in pri dekleh do 14. leta po 48 K. Za vsako nepreskrbljeno siroto je določenih po 72 K.

Važno za invalide. Superarbitriranim vojakom, ker so invalidi vsled ran, dobljeni na bojnem polju, se izplačuje na leto invalidne pokojnine 72 K in pavšal vsled ranje 192 K na leto. Prošnje je vlagati na „Militärinvalidenhaus“ na Dunaju.

Vrednost dobitkov loterije „Slovenske Straže“ 20.000 K. Naberite tudi pri svojih znancih denar za srečke in pošljite takoj denar z naročilom „Slovenski Straži“ v Ljubljano!

Razne novice.

* Vsem cenjenim naročnikom, ki nam dolgujejo še kaj načrno in za naš list, bomo prihodnji teden napravili na ovitke rudečke krize, da jih opozorimo na plačilo, potem pa bomo list brez pogojno ustavili. Kdo misli, da se mu je zgodila kaka kriza, naj nam to naznani po dopisnicu, kjer naj natančno pove, kdaj in koliko je zadnjikrat plačal, da se stvar preide in pomota odpravi. — „Slovenski Gospodar“ stane na leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrtek leta 1 K. Naslov: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

* Prejšnji papež Pij X. in sedanja vojna. „Echo de Paris“ prijavlja, kakor čitamo v listih iz Nemčije, zanimive članke o pokojnem papežu in njegovem državnem tajniku. V člankih je povedano, da sta Pij X. in kardinal Merry del Val bila že več let prepričana, da pride do vojne. Že 1. 1912 in 1913 je papež Pij X. skoraj vselej, kadar je bil kardinal Merry del

Val pri njem, začel govoriti z besedami: „Svetovna vojska je neizogibna“. Dost.krat je papež tudi rekel: „Leta 1914 se bo začela najhujša vojna, kar jih je svet kdaj videl“. Tudi med poročanjem kardinala Merryla je včasih papež naenkrat zakljal: „To nima nobenega pomena s tem, kar nam prinese leto 1914.“ To papeževno naziranje je pač izviralo iz dobrih poročil, ki so mu jih pošljali njegovi diplomatski zastopniki in drugi zaupniki.

* **Papežev blagoslov na bojni črti.** Sv. Oče je določil, da smejo vojaški duhovniki na bojišču vojakom podeliti papežev blagoslov s popolnim odpustkom.

* **Vojaški škof Emerih Bjelik** se je v pondeljek dne 19. aprila pripeljal v Gradec, kjer je v spremstvu graskih vojaških duhovnikov nadziral oskrbovanje ranjenih in bolnih vojakov v vojaških bolnišnicah. Včeraj, v sredo, dne 21. aprila se je pripeljal v Maribor, kjer je včeraj in danes obiskal višjo vojaško realko in bolnišnice. Iz Maribora se je odpeljal v Ljubljano.

* **Divizijski župnik č. g. Hubert Rant,** ki je bil že od začetka vojske na severnem bojišču in dal tam mnogim težko-ranjenim slovenskim vojakom zadnja toažila, je obolen in se je vrnil z bojišča na 14dnevni dopust, da okreva in si utrdi zdravje.

* **Duhovniška vest.** Č. g. Alojzij Čižek, mestni župnik v Slovenskem Gradcu, vojni kurat v rezervi, je v poklican v aktiivno službo na bojišče.

* **Birman na smrtni postelji.** V dunajski bolnišnici usmiljenih bratov je pomožni škof dr. Jožef Pfluger dne 17. aprila podelil natakarju Robertu Goger, ki leži na smrtni postelji, zakrament sv. birme. Bolnik je bil dolgo let natakar na Angleškem in na Irskem in se je lanskoto leto bolan vrnil v domovino. Goger je jokal od veselja, ko mu je škof podelil zakrament sv. birme in ga tolažil.

Vojna procesija na Dunaju. Kakor se z Dunaja poroča, so imeli v nedeljo na Dunaju procesijo v stolnico sv. Štefana, kjer je kardinal nadškof dr. Pišler opravil papeževno molitev za mir. V procesiji je bilo 30.000 žensk in 10.000 moških. Na tisoče in tisoče občinstva pa je delalo špalir in molilo.

* **Bolgarski car zopet sprejet v katoliško Cerkev.** List reških o. kapucinov „Il Quarnero“ poroča: Od bogoslovcev-kapucinov v Sofiji smo prejeli sledečo vest: Na Veliko nedeljo je prejel sv. obhajilo sam bolgarski car z veliko pobožnostjo. Zopet je spravljen s cerkvijo. Temu svetuemu dejanju sta prisostvovala dva kapucina. Bolgarski car je bil izobčen iz Cerkve, ko je njegov sin prestolil k pravoslavlju. Sedaj ga je papež Benedikt XV. zopet sprejet v krilo sv. Cerkve, tako, da je mogel car prejeti sv. zakramente. Odgovornost za to vest prepričamo zgoraj imenovanemu li-

* **„Ilustrirani Glasnik“** št. 34 prinaša med drugim sliko naših slovensko-štajerskih junakov: Janeza Rantaša in Rudolfa Perko od Kapele pri Radgoni, Franca in Andreja Leskošek iz Buč pri Kozjem. Vsi štirje so darovali na bojišču svoje mlađe življenje za domovino. — „Ilustrirani Glasnik“ se naroča v „Katoliški Tiskarni“ v Ljubljani in stane za celo leto osem kron.

Kupuje srečke Slovenske Straže! Skrajni čas je, da se po vseh slovenskih kraji razvije najživahnejše kupovanje sreč Slovenske Straže v Ljubljani. Žrebanje je že maja mesca. Ker velja srečka samo 1 K, naj bi v vsakem kraju plemeniti možje takoj opozarjali ljudstvo na namen tega podjetja Slov. Straže, ki bo čisti dobiček dala v korist ubogim otrokom, sicerotam in vdovam padlih vojakov in invalidom. Treba je hitrega dela, da bo uspehl časten za nas vse! — Kdor si naroči srečko po pošti v prodajalni Cirilove tiskarne v Mariboru, naj priloži za pošiljatev 20 vin. v znamkah.

* **Glas ujetega przemyslskega častnika.** Rezervni poročnik Ciril Sadu, sin nadučitelja Fortunata Sadu v Št. Iiju v Slovenskih goricah, je bil ob padcu Przemysla med avstrijsko posadko. Dne 18. t. m. je njegov brat dobil iz mesta Riazi v Rusiji dopisnico, na kateri mu ujeti brat poroča, da je zdrav in da se ujetniki vozijo že osem dni od Kieva dalje v Rusijo. Castnikom so Rusi dovozili, da smejo nositi sablje.

* **Odlikan Savinčan.** Ivan Šlander, rezervni korporal, doma iz Gomilskega, piše dne 5. aprila č. g. župniku Ivanu Grobelšek iz Tropave v Šleziji, kjer se zdravi v bolnišnici: Velečastiti g. župnik! Pred par dnevi sem prišel z bojnega polja semkaj v bolnišnico radi ozebljenih nog, ki me precej bolijo. Upam pa, da bo že bolje. Pred štirnjastimi dnevi sem dobil srebrno kolajno za hrabrost in vlečem na nju mesečno do smrti 7 K 50 v. Iztrgali smo sovražniku več strojnih pušk med ludim ognjem in smo mnogo Rusov pobili, nekaj pa ujeli; bili so sami Čerkezi. Jaz sem imel srečo. Dobil sem dve krogli v moj krušnjak, raztrgal sta mi samo dve mesni konzervi, druge nesrečne pa ni bilo. V Karpatih je hud mraz in velik sneg; zadnje dni so bili hudi boji. Upam, da bo mogoče vrniti Ruse načaj iz Galicije. Kadars bom zdrav, pridevemo mogoče v Celje. Vas prisrčno pozdravlja, kakor tudi ga nadučitelja Vaš Ivan.

* **Pet sinov v vojski.** Od Sv. Frančiška Ksaverija se nam piše: Janez Ugošek ima v vojski pet sinov, katerih slike bo prinesel „Ilustrirani Glasnik“. Najstarejša Franc in Janez sta ob izbruhu vojske morala pod orožje ter sta bila prideljena k črnovojniškemu maršbataljonu št. 14. Dne 8. decembra 1914 sta bila odpeljala v Galicijo. Janez sporoča, da sta bila dne 26. decembra oba brata od moskalov ujeta. Janez

se nahaja v Promznu v guberniji Stanislavsk. On piše, da bi mu naj stariš, poslan naslov od brata franceta, ker ne ve zaanj, kje se sedaj nahaja. Franc pa se domov in nac pisa, samo toliko se ve po Janezovem poročilu, da je ujet. Jožef je tuji moral osvojiti vojsko v Beljak v gorskemu topnarskemu polku št. 3 ter je odsel iz Beljaka na Rusko-Poljsko in se je tam bojeval štiri meseca. Sreča je bila, da je ostal živ in zdrav, ko mu je granata konja ubila. Bojuje se deveti mesec, a sedaj je že mesec dni pri Stanislavu. Piše, da bi rad učakal, kako se bo vse to končalo. Sin Vid je bil potrjen dne 23. decembra ter bil prideljen domobranskemu pešpolku št. 26 v Maribor. Na severno bojišče je odšel dne 26. marca iz Maribora. O njem se od 19. marca nič ne ve. Sin Anton je še le prvo leto služil pri 87. pešpolku v Pulju. Bohav je šel s prvimi četami v Galicijo. Zapustil je dne 22. septembra stotinjo, ker se ga je lotila huda bolezen (griža). Bil je 14 dni v bolnišnicu in potem so ga spustili domov. Odšel je dne 18. januarja zopet k vojakom nazaj in je zdaj že vdrugič dva meseca v Galiciji ter je od 7. aprila naprej prideljen teleonskemu oddelku. Dal Bog in ljuba Mati božja, da bi se vsi zdravi vrnili v svoj milji slovenski kraj k svojim dragim domaćinom!

* **Vojaški dopusti.** Piše se nam: Treba bo opozoriti vojake in ljudi, da prosijo za 14dnevne dopuste pred vsem ob času košnje. Res se vsako delo sedaj težko opravi, toda najteže bo ob času košnje, ker ženske ne morejo in ne znajo kosit.

Kako se piše ujeti przemyslski posadki. Dunajska posredovalna pisarna za vojne ujetnike (Jasomirgottstrasse št. 6) se je obrnila v Petrograd s prošnjo, da naj ruski Rudeči križ storiti vse potrebno, da bi mogli sorodniki z ujeti posadko stopiti čimprej v pisemsko zvezo. Priporoča se, da se na dopisnice, ki so namenjene za ujeti przemyslsko posadko, napiše na vidnem mestu pripombo: „Przemyslska posadka“, ali „Garnison de Przemysl.“ Te dopisnice se bodo v Avstriji pri uradnem pregledovanju takoj odposlate, da bodo čimprej došle na svoje mesto. Isto se bo zgodilo tudi na Rusku. Da se preprečijo slučajne pomote, se omenja, da se dopisnice le tedaj takoj odpošljejo, ako so naslovi popolnoma pravilno pisani.

* **Spodnještajerske zadeve.** Zaradi oblastvenega odkupovanja žita po okrajih, zaradi preskrbe z moko, beguncev itd. sta včeraj dne 21. t. m. bila poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek sprejeti pri c. kr. namestniku v Gradcu. O uspehu še nismo dobili poročila.

* **K odlokmu mariborskega okrajnega glavarstva.** P.še se nam: Mariborsko okrajno glavarstvo nazačanja, da bo odkupilo samo polovico odvisnega žita. Neodkupljena polovica bi naj ostala za delavce, setev in živinorejo. Toda ta klijč ni za vse slučaje pravilen. N. pr.: Posestnik A je priznal vsega žita 1000 kg. Ima pa preživeti družino, ki šteje s hlapci, deklami in otroci 12 oseb. Na osebo računa okrajni glavar 34 kg, torej na 12 oseb 648 kg, ostane torej še 352 kg. Polovico tega oblast rekvirira, t. j. 176 kg. Ostane torej prebitka 176 kg. To naj ima posestnik za seme, za kokoši itd. V odredbi stoji, da se mora d v o j n o seme pustiti. Srednji posestnik pa rabi za seme najmanj 4 vagane (mernike) pšenice, t. j. 200 kg, 5 vagane ovs, t. j. 150 kg, 3 vagane rži, t. j. 130 kg, ½ vagana koruze, t. j. 20 kg, 2 vagana ječema, t. j. 80 kg, skupaj torej 580 kg, t. j. enkratno seme, torej dvekratno seme 1160 kg. Ta posestnik A, ki poseduje 328 kg odvisnega žita torej nima nič odvisnega žita, ampak je premalo! Prosimo torej, da slavno c. k. okrajno glavarstvo spremeni v tem oziru svoje postopanje.

* **Kmetje, zaupanje in pogum!** Na občnem zboru c. kr. kranjske Kmetijske družbe je govoril deželni odbornik dr. Lampe te-le modre besede: „Širijo se razne vznemirljive govorice. Kmet naj jih ne verjam! Po mestih je mnogo ljudi, ki neprestano širijo le samo slabe vesti in prazne čenče. Kje bi mi že bili, če bi bilo res, kar ti vse pripovedujejo. Pameten naš kmet pa gre svojo pot in poučilim čenčam ne veruje. Naj se zgođi k arkioli, kmet ostani in a svoji grud! Na svetu je vse mogoče, tudi to ni nemogoče, da bi s o v r a ž i k n e v i d r l v n a š o d e ž e l o. Sicer ni nobenega utemeljenega vzroka za strah, ker se je od pačka Przemysla, sem naš diplomatski in strateški položaj jako zboljšal, a tudi za ta slučaj velja: Kmet, ostan in m i r n o n a s v o j e m p o s e s t v u! Samo če bi oblast ukazala, naj se kmet umakne s posestva, sicer pa — to je tudi izkušnja te vojske — je edino pametno, da ostane kmet na svoji grudi, kadar je pognal korenine njegov rod, kot pogumen varih in stražar svojega doma!“

* **Ne prodajajte posestev za slepo ceno!** Velenopestnici v Slovenskih goricah je mož pačel na bojišču. Revica sedaj nima nobene moške moći na svojem posestvu. Gospodari kakov zna in more z dvema deklama in štirimi malimi otroci. Pred tednom dni pa pričeta k velenopestnici-vdovi dva meštarja, mesnarja posestev. Žena jima toži, kako slaba je sedaj prede. Meštarja takoj napeljeta vodo na svoj mlin in ji pravita: „Kaj se boste mučili in imeli nepotrebitne skrbi, prodajajte grunt!“ In prišlo je res do prodaje. Posestvo je prišlo za ničovo ceno v tuje roke in sicer pod zelo neugodnimi pogoji. Kmetica je dobila nekaj stotakov are, drugo pa dobi po vojski. In ko bo zopet mir, se bo posestvo razkosalo, kakor se je že sto drugih v Slovenskih goricah. — Ljudje, ne bodite tako neprevidni! Ne prodajajte posestev, če vas tudi

tarejo razne nadloge. Pomnite, da imajo posestva še vedno svojo vrednost, posebno pa se bo vrednost posestev povzdignila v bodoče, ko bodo vsi pridelki iz kmečkih posestev, posebno živila in živila, imela še celo vrsto let izvanredno visoko ceno.

* **Pazite na živilo!** Ker se je na jugu naše države in celo v celjskem okraju pojavilo nekaj slučajev svinovke, je nevarnost, da se ta nevarna kuga razširi. Treba je, da strogo pazimo na živilo, prezračujemo zadružne一夜e in gledamo na snago v blevih. Dobro je, ako se goveji živili vsaj vsak teden enkrat ujmje gobec in parkle v svežo vojo in se potem oboje drgane z mladim pelinom. Živila je sedaj dragocen zalog za kmeta, čuvajte ga v vsakem oziru!

* **Zborovanje delavcev v Gradcu.** V soboto so imeli delavci v Gradcu zborovanje, na katerem je bila udeležba ogromna. Sklenilo se je, poslati deputacijo k namestniku, da posreduje zastrup živil. Glavni govornik na shodu je bil socialnodemokratični poslanec Resel. Shod je bil zaključen z izjavo: Mir in kruh je želja delavstva v vseh vojskučih se državah. Predsednik zborovanja je opozarjal poslušalce, da naj dvakrat preudarijo vsako besedo, predno jo izrečojo, ter naj bodo mirni in potrežljivi.

* **Tržne cene v Gradcu.** Debeli voli 180 do 200 K, srednje debeli 172 do 180 K, suhi 162 do 170 K; debele krave 160 do 184 K, srednje debele 132 do 158 K, suhe 100 do 130 K; biki 154 do 184 K, mlada živila 148 do 180 K; teleta 200 do 230 K, izjemoma 240 do 250 K; mlade svinje 300 do 306 K, debele svinje 300 do 310 K, srednje debele 278 do 300 K, mesne svinje 290 do 300 K; ovce 140 do 160 K. (Pri goveji živili veljajo cene za 100 kg žive teže, pri teletih, svinjah in ovcah za 100 kg mrtve teže.) Seno 100 kg: Sladko 10 do 12 K, kislo 9.50 do 11 K, slama 8.50 do 10.50 K; pšenica 41.50, rž 33.50, ječmen 30.80, koruza 25.50, proso 50 K, oves 27.30 K, ajda 60 K, fižol 68 do 85 K, grašica 11.20 do 11.40 K, leča 16.20 K, proseno 7.20 do 9.60 K, pšenični zdrob 92 K, koruzni zdrob 68 do 88 K, ržena moka 64 K, pšenična moka št. 0 do 92 do 108 K, št. 4 do 80 do 86 K, št. 6 (črna) 68 do 84 K (100 kg). Jajca komad 8 do 12 v, krompir 18 do 22 v 1 kg, mleko 28 do 32 v liter.

* **Sadite buče (tikve)!** Buče so v jeseni izborno krmilo za svinje; bučino seme pa daje izvrstno jedilno olje. Posebno dobro je, ako se buče sadijo bolj zgodaj, da se ložje razvijajo in dajo jeseni čvrstejše seme. Priporočamo gospodinjam, da posadijo bučino seme sedaj v lonec in potem vsadijo v sredi mesca majja sadike na njivo ali druge prostore.

* **Kobilice v Egiptu in Siriji.** List „Morning Post“ poroča iz Kaira: V Egiptu kobilice strašno puščajo. V nevarnosti se nahajajo tudi nasadi bombaža. Iz Sirije se poroča, da so opustošile kobilice polja med Jeruzalemom in El Arisom. Pastirški narodi beže s Sinajskega polotoka v Egipt. Iz svetega pisma starega zakona nam je znano, da je Bog poslal deset šib nad Egipčane, katerih osma so bile kobilice. Mojzes in Aron sta šla k faraonu in mu rekla: To pravi Gospod Bog Hebrejci: Kako dolgo se mi nočeš ukloniti? Izpusti moje ljudstvo, da mi daruje! Če se pa ustavljaš in ga nočeš izpusstiti: glej jaz pošljem v tvoje pokrajine kobilice, da bodo pokrile površino zemlje, da se je ne bo nič videlo, marveč pojedle bodo, kar je ostalo po toči, poglodale namreč bodo vsa drevesa, ki zeleni na polju. In napolnile bodo hiše tvoje in tvojih služabnikov in vseh Egipčanov ... In se je obrnil in šel od faraona. Gospod pa je rekel Mojzesu: Stegni svojo roko nad egipčansko deželo po kobilice, da se vzdignejo nadnjio, in požro vsa zelišča, ki so ostala po toči. In Mojzes je stegnil palico nad egipčansko deželo in Gospod Bog je poslal vroč veter ves tisti dan in tisto noč; in ko se je zdanilo, vzdignil je vroč veter kobilice. In pokrile so vso površino zemlje in vse pokončale.

* **Maribor.** Na Teznu se dela sedaj novo postajališče južne železnice, ki bo postavljeno nekako v sredini proge med Mariborom in Hočami. Pri delu je poleg domačih delavcev zaposlenih tudi nekaj beguncev in ujetih Rusov.

* **Maribor.** Dne 17. aprila je umrl nadsprevodnik južne železnice Franc Petrovič, star 55 let.

* **Maribor.** Izkaznice za kruh in moko za meto Maribor se odslej ne bodo več dajale na magistratu, kakor zadnji teden, ampak v telovadnici dekl. meščanske šole na Stolnem trgu (poslopje mariborske mestne hranilnice). Za vse začetne imenske črke se bodo od danes (četrtek), dne 22. aprila naprej dajale izkaznice za kruh in moko edino v tem prostoru in sicer ob četrtekih, petkih in sobotah od 4. do 7. ure popoldne. Izdaja izkaznic za moko, ki se dobiva v mestni prodajalni v Freihaus-uliči, se bo odslej vrnila vsak dan med tednom v gorej omenjeni telovadnici od 2. do 4. ure popoldne. V tem času se bodo tudi dajala vsa potrebna pojasnila glede preskrbe mestnega prebivalstva z živili. — Od danes naprej se bo moko, riž in krompir za one družine, ki imajo uradne izkaznice za dobavo teh potrebščin, dobivalo tudi vsak dan v poprek Balonovi hiši v Viktringhofovi ulici in sicer od 8—12 predpoldne ter od 4.—6. ure zvečer.

* **Hotinjavas pri Mariboru.** Vinko Gselman

* **Jarenina.** V visoki starosti 94 let je umrla tudi dne 20. t. m. Marija Roškar. Rajna je bila sestra in dolgoletna gospodinja bivšega nadučitelja v Lembaru. Skozi celi dve leti je bila po strašni in hudi bolezni, priklenjena na bolniško postelj. Naj v miru počiva!

* **Št. Ilj v Slov. gor.** Naše Bralno društvo ima v nedeljo, dne 2. maja, popoldne po večernicah, svoj občni zbor. Naprošen je tudi govornik. Pridite vsi dobromisleči! Šentiljani ta dan v Slovenski Dom.

* **Sv. Lenart** v Slov. gor. Tukaj je umrla pridna in skrbna mati Ivana Skamlec, posestnica v Spodnjem Gasteraju, v starosti 38 let. Zapušča 5 nepreskrbljenih otrok. Njen mož se je dan poprej vrnil od vojakov na dopust, drugi dan pa je držal svoji ženi mrirtvaško svečo. Res žalostno za moža in za uboge otročice. Bog daj pokojnici večni mir!

* **Sv. Trojica** v Slov. goricah. Minuli teden je prišel po nesreči pod voz učenec tukajšnje šole Karl Šauperl, ki služi pri županu Vrtiču v Spodnjem Porčicu. Zlomilo mu je desno nogo. — Hiša Štev. 10 pri Sv. Trojici, nekdanja last pokojne Kukovec, je prišla v katoliškonarodne roke.

* **Sv. Bolfenk v Slov. gor.** Vabimo na redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice pri Sv. Bolfenk v Slov. gor., ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. maja, ob 3. uri popoldne, v g. Horvatovi gostilni. Dnevnih red: 1. Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1914. 4. Poročilo o izvršeni reviziji. 5. Volitev načelstva in nadzorstva. 6. Slučajnost. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vršil se bode pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, kateri bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

* **Ptujska okolica.** Na Velikonočni pondeljek, 5. aprila, je bil pogreb Franca Rateka iz Dornove. Bil je ud Marijine družbe in III. reda. Ob grobu mu je govoril slovo č. g. P. Benedikt Čirič. Rajni je bil posoten in zvest rokodelec-mizar, vzgleden in neustrašen veren katoliški mladenič, zvest svojemu narodu in domovini. Vneto je razširjal knjige in katoliške liste, bil član katoliških društev in je sodeloval večkrat kot igralec na društvenem odrvu. Kot zdržnik je lepo razširjal koristno misel „živila abstinenca“! — V petek, dne 16. aprila, je bil pogreb Franca Počeka iz Krčevine. Slovo mu je govoril č. g. Franc Škoф, kaplan od Sv. Lovrenca v Slov. gor. Rajni je bil nekdaj njegov dobrotnik. Pri velesložovanju hiši Počekovi je bilo na hrani in stanovanju več revnih dijakov, ki so sedaj odlični gospodje v raznih uradih, trije pa so duhovniki. Rajna Franceeta priporočamo v blag in trajen spomin ter v pobožno molitev. N. v. m. p.!

* **Sv. Lovrenc na Drav. polju.** Naš organist Iv. Pišlar piše iz Išima v Sibiriji z dne 23. jan. 1915: Predraga žena! Prav mogoče se začudiš današnji karti. Mogoče me že objokuješ kot mrtvoga, a to še ni. Zdaj sem že izven nevarnosti. Pred par dnevi sem zapustil tukajšnjo bolnišnico. Rusi so me zajeli 2. decembranskega leta. Zdrav sem zdaj že precej, samo revmatizem me muči po celem životu. Z nami avstrijskimi ujetniki Rusi zelo dobro in hvalevredno lepo ravljajo in ne kot nasprotniki. Nas Slovencev je tukaj malo, a popolnoma sam le nisem. Na drugi dopisnici piše: Zopet mi čas dopušča in dénar, da Ti morem pisat o svoji usodi. Tu so nas razdelili po kmethih po enega ali tudi več v eno hišo. Hrama je precej dobra. Zdaj v postu jemo po trikrat na dan ribe in druge reči, ki pri nas niso v navadi, tudi krompir in zelje, ne manjka pa tudi čaja s sladkorjem itd. Zima je tukaj precej občutna, a ljudje pravijo, da je letos še nebeska zima. Ljudje so z nami prijazni in se razgovarjajo z nami po ruski. Ozdraviti hočem popolnoma, boli me še samo desna noga. Kako je kaj doma? Ali ste združeni vse? Bog daj, da Vas najdem, ko se vrнем, vse pri zdravju. Veselo Ažlujo in srčne pozdrave pošilja Iv.

* **Sv. Lovrenc na Drav. polju.** Dne 15. aprila ob 6. uri zjutraj je umrl v Pleterjalu Matevž Mlakar v 58. letu. Bil je prej več let občinski predstojnik. Naj v miru počiva! — Dne 14. t. m. je začela v Sternthalu delovati poštna nabiralnica za ujetniški tabor v Sternthalu. Podrejena je poštnemu uradu na Pragarskem. Najprej so hoteli premestiti za vojni čas poštni urad pri Sv. Lovrencu na Sternthal in bi tukaj bila poštna nabiralnica, a po posredovanju g. župnika in dež. poslanca ostane poštni urad tukaj. Pri barakah se sedaj izvršujejo dela za vodovod in kanalizacijo in električno razsvetljavo, ki se proračunjena na skoro pol milijona kron. Zbrani so tu ljudje vseh avstrijskih narodnosti, slišijo se govoriti vsi jeziki. Pa tudi dooprstnežev ne manjka; pričajo razne pritožbe, da zmanjkuje temu kokoski, delavecem na polju kruh in pičača, celo že posajeni krompir iz zemlje.

* **Remšnik.** Vojni kurat č. g. Januš Golec piše č. g. župniku na Remšniku: Hvala za karto. Velikonočno praznike smo prebili tudi na bojnem polju lepo krščansko. Na Velikonočno nedeljo sem maševal in pridigoval pred postojankami. Med sv. mašo so nasosedje Rusi hudo obstrelevali iz topov. V pondeljek sem pa maševal in govoril za generalštab. V obče je vladal te dni precej mir. Danes, v torek (6. aprila), pa zopet grome topovi na vseh straneh. Vreme je krasno spomladansko in naše združevanje izborni. Pinter iz Celja je pri 26. domobranskem pešpolku in sva dalje časa že skupaj, da ga upeljem v vojaško življenje. G. Tajek je z mučno živčno bolezniško šel na oddih. G. Vrečku želim v Karpati, kjer cveto soneti! Srčne pozdrave celi hiši in Gröglu — Januš.

* **Celje.** Z vlakom, ki je dne 16. aprila pripeljal v Celje 600 ranjenih in bolnih vojakov, je prišlo tudi

več Rusov. Pri nekem Rusu so našli vi njegovem vojaškem plašču 17.000 K avstrijskega denarja. Domneva se, da je Rus to sveto odvzel kakemu padlemu ali ranjenemu avstrijskemu vojaku. Vojaška oblast je odredila strogo preiskavo zoper ujetega Rusa, ki se nahaja sedaj v rezervni bolnišnici v celjski grajski vojasnici.

* **Celje.** Izobraževalno društvo v Celju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 25. aprila 1915. ob 3. uri popoldne, v dvorani hotela „pri belem volu.“ G. učitelj M. Levstik bo govoril o za sedanji čas prav zanimivem predmetu. Vabi vse k prav obilni udeležbi, posebno dekle in gospodinje naj pridejo.

* **Celje.** Celjski in okolisci fantje, pozor! V nedeljo, dne 25. aprila, ob 3. uri popoldne, bo imelo celjsko Izobraževalno društvo občni zbor. Po občnem zboru se bode vršilo sprejemljanje, oziroma popisovanje novega naraščaja v članov. Fantje od 10. leta naprej, kateri imate veselje do telovadbe, pridite in se dajte vpisati. Vsak priden in pošten krščanski fant mora biti tudi član celjskega Orla, kajti le tu si zamore pridobiti lepo nadaljnjo izobrazbo.

* **St. Pavel pri Preboldu.** Vrste vrlih savinjskih mladeničev se vedno bolj krčijo. Mnogo jih je že umrlo junaške smrti za domovino. Tudi naso župnijo je zadebla bridka izguba. Pretečeni četrtek smo spremljali k večnemu počitku vzor-mladeniča Alojzija Stuber, poddesetnika pri 87. pešpolku. Odsel je že pri prvi mobilizaciji na severno bojišče, se tam dva meseca hrabro vojskoval, a je vstrel prestanil napori težkobole. Zdravil se je v bolnišnicah v Przemyslu, Krakovu, Badenu pri Dunaju in naposlед v Celju, kjer je dne 13. aprila izdihnil svojo dušo. Njegova želja, počivati v domači zemlji, se mu je izpolnila, bil je prepevljan v rojstno župnijo St. Pavel. Kako je bil pri vseh priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Dasiravno ni bila natančno znana ura pogreba, ga je vendar mnogo ljudi spremjalo in mu z domačimi Orli izkazali zadnjo čast. Vnet za vse dobro in plemenito, je bil neumorno delaven pri katoliških organizacijah kot podpredsednik Štajerske Podzvezde Orlov, načelnik Savinjskega okrožja Orlov, član Kmečke hranilnice in posojilnice v St. Pavlu, tajnik Katoliškega izobraževalnega društva. Velika je bila njegova skrb za pozidanje Društvenega doma. Vse te organizacije ga bodo težko pogrešale. Počivaj v miru, dragi Lojze, dobri Bog naj ti obilno poplača tvoj trud!

* **St. Pavel pri Preboldu.** Dekleška Zveza ima v nedeljo, dne 25. aprila, popoldne takoj po večernicah, v Drusvenem domu svoj redni občni zbor. Govori tudi vč. g. dr. Korosec. K prav obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

* **Pogrešajo se:** Mihael Miklavž in rezervni domobranski pešpolku štev. 4, 1. bataljon, 2. marštotnija. Naznanih nujegovemu očetu: Jernej Miklavžina, posestnik v Skalah, pošta Velenje. — Anton J. e s ih, ki služi pri pešpolku štev. 27, 14. stotnija. Naznanih očetu: Francu Jesih, posestnik v Krabušu štev. 2. Spitalič, pošta Konjice. — Ludovik Lipša, član Kmečkih marščalj, štev. 30, 4. stotnija, 1. voj. Naznanih nujevi zeni Franciški Lipša, pošta Mala Nedelja. — Valentij Končnik, rezervni korporal, ki je služil pri pešpolku štev. 87, 15. vojna stotnija, vojna pošta štev. 34. Naslov se prosi na Marijo Konečnik v St. Janžu, pošta Meža ob Dravi. — Simon Ploč, pešpolku štev. 47. Bojeval se je v Galiciji. Odgovor se pa prosi njegovemu bratu Andreju Ploču, posestniku v Selnicu ob Muri, pošta St. Ilj v Slov. gor. — Janez Zadravec, mizar, rojen v postojcu v Palovski vrh pri Ormožu, služil pri pešpolku štev. 87, pri 3. baonu, 10. vojna stotnija, 1. voj, vojna pošta štev. 73. Odgovor se prosi na: Marija Zadravec, Palovski vrh, pošta Ormož. — Poproraček Rihard Stutz, domobranski pešpolku štev. 26, 9. poljska stotnija. Dopise prosi: Otto Stutz, Teplitz-Schönau, Herklotzstrasse, Češka. Stroški se povrnejo. — Josip Hauptman, pešpolku štev. 17, 3. marštotnija, 3. voj, vojna pošta štev. 32; njegov brat Franc Hauptman, pešpolku štev. 17, 6. maršbatallion, 2. stotnija, 2. voj, vojna pošta štev. 32. Prosit se uljudno, če o teh dveh vojaških kdo kaj ve, naj sporoči na starši: Terezija in Ivan Hauptman, Trbovlje I, Loke št. 67. — Za Slovensko Stražo nam je poslala hčerku državnega poslance Mihaela Brečiča lepo število obrabljenih poštnih znakov. Hvala lepa!

Zadnja poročila došla v četrtek, 22. aprila.
Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 21. aprila.

Avstrijski generalni štab uradno razglasila.

V Karpatih je sovražnik v zadnjem času svoje napade, ki so bili združeni z velikimi izgubami, na važnejše dele bojne črte ustavil. To velja posebno za one dele naših postojank, kjer so imeli Rusi najlepša pota za upade na Ogrsko, to je doline reke Onad in reke Labe, Laborce in Ungle.

Ob strani teh glavnih točk bojne črte v gozdovitih Karpatih, med dolinama Laborce in reke Ungle, je skušal sovražnik tudi sedaj z močnimi četami predreti našo bojno črto. Sovražnik je upal, da bo naše trdne postojanke v dolinah in na višinah predrel z oboliki in, ker se mu napad čelo s čelom vključ velikim žrtvam ni posrečil.

Tako so se v gornjem delu doline reke Čiroka pri mestecu Nagy-Polany (zahodno od Užoka), kakor tudi v ozemlju, kjer izvira ta reka, vršili znova srđiti boji, ki so trajali skozi več dni in noči. Tudi tukaj je zadela ruske napade ista usoda, kakor vse poprejšnje. Rusi so izgubili več tisoč mrtvih in ranjenih, nad 3 000 neranjenih Rusov je pa prišlo v avstrijsko ujetništvo. Sovražnik je končno moral napad opustiti.

Sovražnik je v tujini razbobil svoja uradna poročila o uspehih v dolgotrajnih karpatkih bojih. Proti tem trditvam ruskega armadnega vodstva omenimo kratko, da je kljub silnim sovražnim naporom in žrtvam prelaz Užok, katerega so Rusi najhujje napadali in je bil glavni cilj ruskega prodiranja, prej kot slej trdno v naših rokah.

Na ostali bojni črti artilerijski boji. Položaj je povsod nespremenjen.

Pred zopetnimi ruskimi napadi?

Ruski list „Novoje Vremja“ piše, da je že nova razvrstitev ruskih čet na Karpatih končana in da bo ruska armada zopet pričela z napadalnim prodiranjem proti avstrijskim postojankam.

Rusi v Przemyslu.

Listu „Glas Naroda“ se poroča iz Przemysla, da so Rusi že spravili vso przemyslsko posadko iz te trdnjave. Le ranjenici in bolni so še ostali v trdnjavi, katere zdravi 129 avstrijskih vojaških zdravnikov. V Przemysl dovožajo noč in dan živila in strelivo. Ponušene utrdbe popravljajo z mrzlično hitrostjo, osobitno utrdbe, ki se nahajajo na zahtodni strani proti reki San.

Nikolaj Nikolajevič ni zbolel.

Poročila, ki pravijo, da je vrhovni poveljnik ruske armade, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, resno zbolel, se v Rimu zanikujo. To je treba beležeti še tem bolj, ker je Nikolaj Nikolajevič svak italijanskega kralja in bi torej bilo v Rimu gotovo znano, če bi veste o resni bolezni bila resnična.

Artilerijski boji ob Donavi.

Pri Tekiju (staro srbsko selo na desnem bregu Donave blizu Oršove) se je dne 21. aprila po noči vršil hud dvoboj med avstrijsko in srbsko artilerijo. Boji je trajal celo noč. Avstrijski težki topovi so med drugim uničili tudi gozdove na „Sveti gori“ pri Tekiju. Ti gozdovi so bili izvrstno kritje za srbske vojaže.

Francosko brodovje v Adrijiji.

Iz Skadra v Albaniji se poroča, da je dne 6. aprila priplulo v Sveti Ivan Meduanski 9 francoskih bojnih ladij, ki sedaj krožijo po Adriji.

Za katehet in pridgarje. Z dovoljenjem Kn.-šk. ordinariata lavantskega je izšel v založbi tiskarne sv. Cirila v Mariboru življenjepis novega papeža, pod naslovom: „**Sv. Oče Benedict XV.**“ Pripredilo je spis zelo zanimivo in uporabno uvedništvo „Slovenskega Gospodarja.“ Ceprav obseg knjižice dve poli, 36 strani, vendar se ji je nastavila malenkostna cena 10 vin. za izvod, po posti 13 vin., kjer znesek se blagovno vpostavlja v postnih znamkah na tiskarno. A tudi kdor ni katehet ali pridgar, naj si oskrbi lepo knjižico, ker je dosedaj edini slovenski življenjepis novega papeža.

* Smarnice za leto 1915, „Novi majnik“ imenovane, so popolnoma razprodane. Naj se torej ne naročajo več. — Tiskarna sv. Cirila.

* Za bolne in zdrave priporočamo razkuževalno sredstvo: „Lyoform.“ Knjigovki, ki opisuje rabo „Lyoform“, z naslovom: „Zdravje in desinfekcija“ dobite zastonj. Pišite kemiku Hubman, Dunaj, XX., Petraschgasse 4 (Mosse).

Listnica uredništva.

Rakevi v vrh pri Kapeli: Vaš dopis je romal v koš, ker se niste podpisali. Enaka usoda zadeje vse dopise, ki so brez podpisa. — Selirica ob Dravi: Za sedanji čas so tako sklepi s takimi vsakdanji, da ne kaže priobčiti. Ker imate spremno roko, pišite kaj drugega. Bomo radi sprejeli. Pozdravljeni! — Dečavec in Stor: Poveste nam svoje ime, da se zmenimo, v kateri obliki naj priobčimo Vaš dopis. — Ne katera pisma iz bojišča smo edofizili za prihodnjo številko.

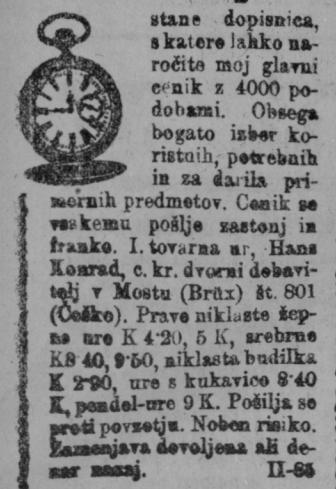
Mala naznanila

Na prodaj hiša.

1. sobi, kuhinja, klet, vodnjak pred hišo in vrt, hlev za prašiče in krav, vse pod eno streho, trdno narejeno. Cena 8200 krov. 20 minut od Celja Ostrožno 59. p. Celje. 26.3.

Hlapec, zvest in zanesljiv, se sprejme v živo in zanesljivo. Kje? pove upravitelj. 27.

Službe išče mož sred

Pet dinarjev

Potrebujem zdravega, čvrstega učenca za trgovino z mešanim blagom, dobrimi, poštenimi stariševi. Anton Kobi, Oplotnica pri Konjicah. 251

Kdor potrebuje cepljeno trsje naj se oglaši pri Francu Trobentarju v Bresterinci pri Mariboru št. 28. Cena 10 vin. komad. 256

Mlajši krojaški pomočnik kakor tudi 252 Šivilje za šivanje plaht etc. se takoj sprejmejo v tovarni Thondorf pri Gradcu, p. Liebenau.

Sedlarji in čevljarski pomočniki se sprejmejo v delavnico, kjer se razni predmeti prevlečajo z usnjem. Tovarna Thondorf, p. Liebenau pri Gradcu. 253

Hiša 5 minut od mestne meje, enonadstropna, novozidana, z lepim vrtom, se pod ugodnimi pogoji proda ali pa se zamenja za kako primočerno posestvo na deželi. Naslov: Alojzija Selnšek, Pfarrhofgasse 7, Maribor. 261

Slovenci pozor! Dvonadstropna hiša z majhnim vrtičem v sredi mesta in bližu frančiškanske cerkve z 7 stanovanji, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove upravnosti pod štev. 482.

Kupujem ovjo volno, kožo ovac in jagnjet, kakor tudi vsakovrstne druge kože po najboljših cenah. K. Gräntz, Maribor, Gospaska ul. 7. 239

Volno ovjo, oprano in neoprano kupim vsako množino po najvišji ceni proti takojšnjem plačilu ter placam vožnjo sam. Veletrgovina

R. Sternecki Celje štev. 17 (Štajersko.)

20 ovc na prodaj. Mlade in stare. Cena po dogovoru. Slemen št. 40, Selnica ob Dravi. 244

Učenec se takoj sprejme v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Zahteva se dva razreda gimnazije, realke ali učiteljišča, ali pa tri razrede meščanske šole.

Orožje in kolesa na obroke. Posamezni deli najceneje. Ilustrov

Amerikanska štedilna kava, velenaromaticna, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vrča 10 K franko po povzetju. Pol kilograma velenaromaticne najfinješi čaj 2 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496, Ogrsko. 278

Velika sveta denarja

stane dopisnica, s katere lahko naročite moj glavni čenik z 4000 podatki. Obseg bogato izberi kriptnih, potrebnih in za darila privernih predmetov. Caniki se vsakemu pošlje zastonj in frakce. I. tovarna m. Hans Koenig, c. kr. dvorni dežavni tudi v Mostu (Briz) št. 801 (Češko). Pravniklate žepne ure K 4:20, 5 K, srebrne K 8:40, 9:50, niklasta budilka K 2:30, ure s kukačico 8:40 K, pendal-ure 9 K. Pošilja se proti povzetju. Noben risiko. Zamudnjava delovanja ali denar nezaj. II-88

Loterijske številke.

Gradec, dne 14. aprila 1915: 6, 20, 24, 67, 13.
Linc, dne 17. aprila 1915: 74, 76, 90, 10, 5.

Žrebanje velike loterije "Slovenske Straže" v korist ubogim otrokom, vdovam in sirotom padlih junakov in invalidom že meseca maja. Takoj kupite srečke!

Vabilo**VII. redni občni zbor****Kmečko-delavske hranilnice in posojilnice v Trbovljah**

reg. zadruga z neom. zavezo ki se bode vršili dne 25. aprila 1915 ob pol 9. uri dopoldne v Društvenem domu v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1914. 274
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnom redu drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih udov.

Trbovlje, dne 15. aprila 1915. načelstvo.
Za Kmečko-delavsko hranilnico in posojilnico v Trbovljah:
Gričar Martin, odbornik. Alojz Božič, t. č. podnačelnik.

KOSE!

Kdor hoče imeti 224

KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se z enkratnim klepanjem kosi z lahko vsake vrste travo celj dan, nači se obrne na tvrdko

J. Krašovič v Žalcu

katera je prevzela že lansko leto edino zastopstvo svetovnoznanih kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih tudi več tisoč že razpečala.

Pri naročilu 10 komadov se doda 1 komad brezplačno.

Za dobro kakovost kos se jamči.

Cenik na zahtevo brezplačno!

KOSE!**KOSE!****Proti****NALEZENJU**

se moramo sedaj varovati tem bolj, ker sedaj nalezljive bolezni, na primer: škrlatinka, ošpice, koze, kofera, tifus nastopajo z zvišano močjo, zato

rabite

povsod, kjer se pojavijo take bolezni, desinfekcijsko sredstvo, ki ga morajo imeti pri vsaki hiši. Najpriljubljenejše razkužilo sedanjosti je nesporno

Lysoform

ki se brez vonja, nestrupem in ceno dobri v vsaki lekarni in drogeriji po 80 vin. Učink Lysoforma je točen in zanesljiv, zato ga združni pripravljajo za razkuževanje pri bohinški postelji, za izmivanje ran, otklin, za antisepčne obvezne in za higijenco.

Lysoformovo milo

je voljno toaletno milo, ki obsega 1% Lysoforma in učinkuje antisepčno in se lahko rabi za najbolj občutljivo kožo. Dela kožo mehko in voljno. Rabili bosta zato zanaprej to izvrstno milo, saj smo navidez draga, v rabi pa jako varčno, ker milo dolga traja. Komad stane 1 K 20 vin.

Lysoform s poprovo meto

je močno antisepčna ustna voda, ki takoj in zanesljivo odstrani duh iz ust ter zobe bell in konservira. Tudi pri katařih v ravnici, kašlju in nahodu ga po zdravniški odredbi lahko rabite za grganje. Nekaj kapljic zadostuje na kozarcu vode. Originalna steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Zanimivo knjigo z naslovom "Zdravje in desinfekcija" pošlje na željo gratis in franko kemik HUBMANN, Dunaj, XX., Petraschgassee 4.

Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravčasno, posebno sedaj v vojinskem času, jamčene, zanesljive in kaljive semene, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnitno detelje, trave, posebno rumeno in rudečo, spleh vse poljske, kakor tudi vrtan in cvetlična semena ed zmane in edikljene tvrdke Mathner, ki se dobivajo pri domači tvrdki

I. RAVNIKAR :- CELJE

Trgovina s špecerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zalogo vseh vrst mineralnih ved. Solidna in točna posrežba.

! KAVA!

50% cenejša:

Amerikanska štedilna kava, velenaromaticna, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vrča 10 K franko po povzetju. Pol kilograma velenaromaticne najfinješi čaj 2 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496, Ogrsko. 278

Narodna trgovina Alojz Brenčič v PTUJU

priporoča za spomlad in leto lepo izbiro štofov in volne za moške in ženske obleke kakor tudi vsakovrstnega platna za življenje in posteljno perilo. Nadalje nudi gotovo perilo, potem hlače, predpasnike, kravate, ovratnike, zavratnice, odeje, dežnike, preproge, različne rute ter vobče vse, kar spada v to stroko. Priporoča se Alojzij Brenčič v Ptaju.

Tvrdka**Milan Hočevar Celje**

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve.

Naznamjam, da v moji trgovini dobivate zanesljivo kaljiva semena za polje in vrte po solidni ceni

Posebno priporočam od predenca očiščeno:

Domač ali konjsko deteljno seme, potem Lucerner ali nemška, Inkarnat za enkrat kosit, Espanzel, takozvana večna detelja, Travlino seme za mokre in suhe travnike, Korenjevo seme, Runkelovo repo, rudečo dolgovato, rumeno dolgo in okroglovo, Svinjsko salato.

Vseh vrst semena za vrte, kakor tudi rafijo in žveplo za vinograde.

Obilnega obiska pričaknjoč biležim z velespoštovanjem

tvrdka M. Hočevar Celje

Glavni trg št. 10, tik farne cerkve
trgovina špecerijskega blaga.

WABILO na**V redni občni zbor****Hranilnice in posojilnice v Laškem**

reg. zadruga z neom. zavezo ki se bo vršil dne 25. aprila 1915 po rani službi božji ob pol 8. uri v svojih določenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1914.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih družnikov.

Knjigarna, trgovina umetnin in muzikalij**Goričar & Leskovšek**

Graška cesta 7 Celje Rotovška ul. 2

Tovarniška zaloga raznovrstnega knjižniškega, konceptnega, barvanega in očitnega papirja.

Svinčniki, peresa, peresniki, črnilo, redovke, kamniki, trgovski in odjemalne knjige, pisarni papir v mapah in kasetah, kreppapir, umetne očitnice itd.

Velikonočne depizance v velikanski izberi od 4 vinarjev naprej.

Lastna zaloga ljudskočolskih zvezkov, risank in risalnih skladov.

Nagrobnii venči in traki.

Na dehelo! Na drobno!

Ali ste že kupili srečke „Slovenske Straže“? Kupite takoj! Srečka samo 1 K.

Četudi kolera preti,
Se vendar nihče ne boji;
Smrt in bolezni
Daleč beži, ako Ti

želodec krepi!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od
Rastlinske destilacije „FLORIAN“
v Ljubljani

Postavno varovano.

Mihail Černejšek, podobar, zlatar
in slikar, Ormoška cesta št. 1 v Ptiju
se priporoča če. župnijskim uradom in občinskim predstojništvom
v delo. Prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, n. pr.:
pozlačevanje in prenovljenje altarjev in priznic; izdeluje nove in
prenovljene stari krizevopote, kapelice in velike krize pri cestah, ka-
kor tudi vse sorte podob in nagrobnih krizev, in pozlačuje črke
v nagrobnne kamne i. t. d. Za jamstvo je njegova že 24 let ob-
stoječa firma.

2

Za spomlad

priporoča domača in narodna trgovina

Franc Lenart v PTUJU

večinoma razno novodočilo blago za obleke. Ker se vrši naj
brž letos sv. birma opozarjam cenj. botere in botre že naprej,
da preskrbijo svojim birmancem lepo obleko, ki pa se dobi
primeroma današnjim razmeram po ugodnih cenah istotako pri

Francu Lenart v Ptiju.

Kdor bo z blagom zadovoljen, naj pove svojim znancem.

Kdor bo z blagom nezadovoljen, naj pove meni.

192

Seme štajerske detelje

rudeče detelje, debelozrnatno, zajamčeno prosto žids, se prodaja vsaka množina od 5 kg naprej in se franko pošilja na vsako pošto proti povzetju po 2 K 20 v 1 kg. Tvrdka bratje Reitter, Slov. Gradec. 206

Edino zastopstvo in glavna zalog za Rute-Ogrsko od organizacij
armadnih in železničarskih Rosko

5L

lamativo 3 leta

Po 14 dnevni poskušnji

se lahko vsaka ura proti popoldni sveti napot
zamenja, torej ni nobene risiko, napak je
lahko vsak dan prepriča o teh izbornih urah.
Prednosti teh ur: Prava železničarska Rosko-pur
se je, ne dolgo tega, nalač za telezničarske
in štapne službe z novo konstrukcijo ročna
čala, dobila preciziski tek, poseben mehanizem
os, kolesje se vso vrti v kamenih. Ura teha
32 ur in ide točno na pet minut, če tudi
ura leži, visi ali se nesi v žepu. Ura je
varovana proti preveliki napotnosti porosa, za-
ločje je iz čistega nikla ter je zavarovane
z enim plastičem za varstvo zoper prah
se vsi pokrovki stroge in nastančne naprave.
Po dobrimi preizkušnjami so se te ure radi
nene in vendar dobrega teka uradne uporabe
pri armadi in različnih železnicah. Prosim
Vas torej, da te ure ne zamenjate z drugimi
sličnimi urami, ki se dobijo v trgovinah.
Vsak si naj brez nevarnosti, da bi trpel komu-
škede, naroči mojo ceno uro. - Volitv os-
popolnoma zastonj.

A. KIFFMANN, Maribor ob Dravi št. 8,
največja tovarniška zalogaj pr. srebrnine in zlata in
razpoložila v vse dežele. - Specialist za boljše ure.

Pozor!

Predno si nakupite vaše potrebščine, naročite
vzorce in cenik z več tisoč slikami, da se prepri-
cate o nizkih cenah in dobrem blagu

223

Prve gorenjske razpošiljalnice IVAN SAVNIK, KRAJN št. 150.

Cenik zastonj, vzorci poštne prosto. — Prepricanje ne škoduje nikdar!

Manufaktурно trgovino J. FAULAND v Ptiju se najbolj priporoča.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptiju

registrovana zadruga z neomejeno zavez.

Uradne ure

se: vsako sredo, vsak petek in vsak sejmski dan od 8.
do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure do-
poldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih
časovih. Pojasnila se dajajo vsak dan od 8. do 12. ure dop-

Uradni prostori

se nahajajo v minoritatem ssmestanu v Ptiju

Hranilne vloge

obrestuje po 5%, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do
15. in zadnjega pred dvigom. Nezdignjene obresti se
koncem junija in decembra vsakega leta pripisajo glav-
nici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne
knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem
obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri
tem kakih potov ali siročin

Na razpolago so strankam brezplačno poštne-hranilne po-
ložnice št. 118.060 in domači nabiralniki

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5%, do 8%, na vknjižbo
in poročilo po 6%, na menice po 6 1/2%, na zastave vred-
nostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogojimi.

Prezamejo se dolgori pri dragih zavodih in zasebnikih
prošte na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela
posojilnica brezplačno stranka plača samo kolet.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z n.z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu
1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinile.
Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/4%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2%, na vknjižbo in poročilo po
5 1/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposoji na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgori pri drugih denarnih zavodih
prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošte za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema
in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošte prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.
Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).